

118. 4.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

§ 1. Voorgeschiedenis van de Overeenkomsten van Bretton Woods.

De beide overeenkomsten betreffende het Internationale Monetaire Fonds en de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, ontworpen op de „United Nations Monetary and Financial Conference” te Bretton Woods van 1—22 Juli 1944, vormen het resultaat van uitgebreide besprekingen, die ten deele reeds lang voor dien tijd een aanvang namen.

Nadat tusschen Engelsche en Amerikaanse vertegenwoordigers reeds enig overleg van informeele aard had plaats gevonden, werd in April 1943 in het Vereenigd Koninkrijk het plan voor een „International Clearing Union”, het zgn. plan Keynes gepubliceerd; tezelfdertijd verscheen in de Vereenigde Staten het zgn. plan White voor een „Stabilization Fund of the United and Associated Nations”. Beide projecten beoogden door het scheppen van ordelijke toestanden op internationaal monetair gebied den grondslag te leggen voor uitbreiding van den internationalen handel.

Naar aanleiding van het plan Keynes werden vervolgens te Londen door de verschillende aldaar tijdelijk gevestigde regeeringen besprekingen gevoerd met de Engelsche „Treasury”, waarbij ook Nederland was vertegenwoordigd. Ook het plan White vormde te Washington op uitnodiging van den Amerikaanschen „Secretary of the Treasury” onderwerp van besprekingen in kleinen kring, waaraan Nederland eveneens deelnam. Nadat eerst met vertegenwoordigers van verschillende landen afzonderlijk was beraadslaagd, vond tenslotte — teneinde zoo mogelijk tot een gemeenschappelijken uitspraak te komen — een meer algemeene bespreking plaats, waaraan vertegenwoordigers van een twintigtal landen, w.o. Nederland, deelnamen. Een aantal Nederlandsche voorstellen werden hierbij aanvaard en overgenomen. Een en ander leidde tot de publicatie in April 1944 van de „Gemeenschappelijke Verklaring van deskundigen betreffende de oprichting van een Internationaal Monetair Fonds” („Joint Statement by Experts on the Establishment of an International Monetary Fund”). Dit document vormde te Bretton Woods het uitgangspunt voor de besprekingen betreffende het Monetaire Fonds.

Hoewel niet in die mate, kon op de Conferentie van Bretton Woods, ook voor wat betreft de Internationale Bank, op voorbereidend werk worden gesteund. In November 1943 publiceerde het Amerikaansche „Treasury Department” een plan voor „A Bank for Reconstruction of the United and Associated Nations”. Engelsche deskundigen ontwierpen vervolgens een herziene uitgave van dit plan. Het document, dat tenslotte als grondslag diende voor de besprekingen te Bretton Woods, was een combinatie van het oorspronkelijke Amerikaansche plan en de Engelsche herziening.

In Mei 1944 richtte de President der Vereenigde Staten een uitnodiging tot de Regeeringen en autoriteiten der 44 Vereenigde Naties, om afgevaardigden te zenden naar de „United Nations Monetary and Financial Conference”, welke hij zich voorstelde op 1 Juli 1944 in de Vereenigde Staten bijeen te roepen. In zijn Nota dd. 26 Mei 1944 aan de hoofden van de te Washington geaccrediteerde missies der Vereenigde Naties schreef de Heer Cordell Hull o.m. het volgende:

„De Secretaris van Staat wijst hierbij op de Gemeenschappelijke Verklaring van deskundigen, houdende de aanbeveling tot het oprichten van een Internationaal Monetair

Fonds en gevende algemeene richtlijnen voor de inrichting van een dergelijk Fonds. De Regeering der Vereenigde Staten is van meening, dat deze Gemeenschappelijke Verklaring een belangrijke stap voorwaarts is naar na-oorlogsche internationale samenwerking op economisch gebied, en vertrouwt, dat het anderen evenzeer voldoening schenkt, dat de Vereenigde Naties blijk hebben gegeven van hun verlangen gezamenlijk het hoofd te bieden aan de economische vraagstukken van na den oorlog. Als een verdere stap naar de verwezenlijking van dit doel stelt de President thans voor een conferentie van de Vereenigde Naties bijeen te roepen, ten einde de definitieve voorstellen te formuleeren voor een Internationaal Monetair Fonds en, mogelijkerwijs, een Bank voor Herstel en Ontwikkeling.”

Aan de uitnodiging van den President der Vereenigde Staten werd door alle betrokken Regeeringen en autoriteiten gevolg gegeven.

Van 19 tot 30 Juni 1944 vonden te Atlantic City informeele voorbesprekingen plaats, waarvoor een beperkt aantal landen, waaronder ook Nederland, was uitgenoodigd. Deze besprekingen, die hoofdzakelijk het Fonds betroffen, hadden het nut, dat de verschillende standpunten in betrekkelijk kleinen kring werden belicht, hetgeen in belangrijke mate heeft bijgedragen tot verheldering en bekorting van de latere discussies.

De „United Nations Monetary and Financial Conference”, die te Bretton Woods, New Hampshire, werd gehouden, heeft geduurd van 1 tot en met 22 Juli 1944. De beide overeenkomsten, aangaande welke op deze conferentie overeenstemming werd bereikt — die betreffende het Internationale Monetaire Fonds en die betreffende de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling —, de toetreding tot welke bij dit ontwerp van wet wordt geregeld, en van welke overeenkomsten een vertaling in het Nederlandsch als Bijlage 1 aan deze Memorie is toegevoegd —, werden neergelegd in een Final Act, waarin tevens diverse resoluties werden opgenomen, welke Act op 22 Juli door de vertegenwoordigers van alle deelnemende delegaties werd onderteekend. Het teekenen van deze Final Act had geen andere beteekenis dan een erkenning, dat de daarin vervatte teksten door de desbetreffende technische commissies en vervolgens door de Conferentie waren aanvaard. De Regeeringen van de op de Conferentie vertegenwoordigde landen werden door de onderteekening niet gebonden. In verband daarmee verklaarden alle delegaties, die op één of meer punten zich hun rechten hadden voorbehouden, er genoegen mede te nemen, dat door hen gemaakte voorbehouden in de verslagen der Commissie-vergaderingen werden vastgelegd, doch niet in de Final Act werden vermeld.

§ 2. Het algemeene karakter en de doelstellingen van het Internationale Monetaire Fonds en de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling.

Het vele werk en het uitgebreide overleg, dat tot het bijeenroepen en het welslagen van de conferentie van Bretton Woods heeft geleid, kwam voort uit en werd gedragen door het algemeen aanwezige besef, dat de vooral ook na den oorlog zoo noodzakelijke internationale samenwerking op economisch gebied geen werkelijk resultaat zal kunnen opleveren zoolang het betalingsverkeer tusschen de verschillende landen niet wordt bevrijd van de vele obstakels, die als gevolg van den oorlog bestaan en indien niet wordt voorkomen, dat ten gevolge van economische crisis-verschijnselen nieuwe belemmeringen in het leven worden geroepen. De beide instellingen, ontworpen op de conferentie van Bretton Woods, het Internationale Monetaire Fonds en de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, zijn in overeenstemming hiermede bedoeld als instrumenten om het internationale betalingsverkeer in geregelde banen te leiden, ten einde aldus de voorwaarden te scheppen voor nauwe samenwerking en gezonde economische betrekkingen tusschen de landen. Zulks komt tot uitdrukking in de opsomming, die van de doelstellingen van het Fonds en de Bank, in artikel 1 van de respectievelijke overeenkomsten — zooals neergelegd in de Final Act — wordt gegeven, waarbij voor beide instellingen onder meer uitdrukkelijk wordt genoemd: het bevorderen van de harmonische ontwikkeling en uitbreiding van den internationalen handel.

De voornaamste belemmeringen van het internationale betalingsverkeer worden gevormd door onzekerheid t. a. v. de wisselkoersen en beperkingen met betrekking tot de inwisselbaarheid en transfer van de opbrengsten van internationale

transacties. Het is in het bijzonder het Internationale Monetair Fonds, dat tot taak heeft deze belemmeringen zooveel mogelijk op te heffen. De leidende gedachte hierbij was, dat hoewel stabiliteit der wisselkoersen en vrijheid van het betalingsverkeer enerzijds inderdaad van het grootste belang zijn voor den opbloei van den internationalen handel, anderzijds een star systeem als dat van den gouden standaard voor de tegenwoordige verhoudingen toch niet meer gewenst is. Vandaar, dat in *lid III van artikel I* van de Fondsovereenkomst slechts wordt gesproken van het *bevorderen van koersstabiliteit en het handhaven van ordelijke valutaverhoudingen*, waarbij dus, zoals hierna nog zal blijken, koerswijzigingen, mits deze ordelijk, d. w. z. in overeenstemming met de bepalingen van het Fonds, worden toegepast, nog mogelijk zijn, terwijl in *lid IV* met betrekking tot het herstel van een vrij betalingsverkeer in eerste instantie alleen van loopende transacties wordt gesproken, hetgeen, zoals hierna eveneens nog zal blijken, beteekent, dat de deviezenrestricties t. a. v. het kapitaalverkeer in beginsel onbeperkt kunnen blijven gehandhaafd.

Teneinde verwerkelijking van de hiergenoemde doelstellingen te bevorderen, beschikt het Fonds over twee middelen. In de eerste plaats schept het Fonds een regelmatig georganiseerd overleg tusschen de deelnemende landen over hun monetair politiek en over de daarmee samenhangende internationale valuta-problemen (*artikel I, lid 1*).

In de tweede plaats opent het Fonds voor de deelnemende landen faciliteiten tot het koopen van elkanders valuta's, waardoor dezen landen voor zooveel mogelijk de gelegenheid wordt gegeven verstoringen van het evenwicht hunner betalingsbalansen te herstellen, zonder dat zij hun toevlucht behoeven te nemen tot maatregelen, die schadelijk zijn voor de welvaart van andere landen (*artikel I, lid v*).

Van de hierbedoelde faciliteiten mag, zoals hierna nog zal worden besproken, in beginsel alleen gebruik worden gemaakt voor de overbrugging van tijdelijke tekorten op de loopende posten der betalingsbalansen. Men is hierbij van de gedachte uitgegaan, dat het kapitaalverkeer, wegens zijn geheel ander karakter dan het loopende betalingsverkeer, buiten het Fonds moet worden gehouden, wil de werking van het Fonds niet in ernstig gevaar worden gebracht. Anderzijds was het duidelijk, dat in het bijzonder voor na den oorlog moest worden gerekend met een langdurige periode gedurende welke door vele landen een zeer groote vraag naar buitenlandsch kapitaal zou worden uitgeoefend. Men voorzigt, dat deze kapitaalvraag, mede in verband met de groote risico's, verbonden aan internationale kapitaalverstrekking, slechts zeer ten deele langs de gebruikelijke particuliere kanalen zou kunnen worden bevredigd. Met het oog hierop werd, als complement van het Fonds, besloten tot de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, zulks zoowel in het belang van de crediet-behoevende landen zelve, alsook ten einde te vermijden, dat de betalingsbalansen onder spanningen zouden komen te verkeren, die de nagestreefde doeleinden — zoo groot mogelijk stabiliteit en vrijheid van het betalingsverkeer — in gevaar zouden brengen.

Blijkens *artikel I* van de Bankovereenkomst heeft de Bank tot doel internationale investeringen voor productieve doeleinden te vergemakkelijken — waaronder begrepen het herstel van oorlogsvernielingen, het omschakelen van oorlogs- op vredesproductie en het tot ontwikkeling brengen van de productieve mogelijkheden van economisch minder ontwikkelde landen —, hetzij door het deelnemen in particuliere kapitaalverstrekkingen en door het geven van garanties, hetzij — indien en voorzover de internationale kapitaalmarkt in gebreke blijft —, door zelf kapitaal te verstrekken op passende voorwaarden uit eigen dan wel uit vreemde middelen. Zij dient er bij haar investeringspolitiek zorg voor te dragen, dat de meest nuttige en dringende investeringen het eerst ter hand worden genomen, onverschillig of het groote dan wel kleine projecten betreft.

§ 3. Lidmaatschap van het Fonds.

De Fondsovereenkomst bepaalt (*artikel II en artikel XX, sectie 2, lid e en f*) dat oorspronkelijke Leden van het Fonds zullen zijn de Staten, die op de conferentie van Bretton Woods waren vertegenwoordigd en die vóór 31 December 1945 het lidmaatschap hebben aanvaard. Het Fonds is vrij na dezen datum, elk ander land als Lid toe te laten op door het Fonds te stellen voorwaarden.

De Staten, die tot het Fonds toetreden, aanvaardden daarbij

het lidmaatschap zoowel voor zichzelf als voor hun koloniën, overzeesche gebiedsdeelen, protectoraten en mandaatgebieden (*artikel XX, sectie 2, lid g*). Hieruit volgt dat het, voor wat Nederland betreft, gaat om de toetreding van het geheele Koninkrijk.

§ 4. De quota bij het Fonds.

Elk Lid van het Fonds krijgt blijkens *artikel III, sectie 1*, een bepaald quotum toegewezen, uitgedrukt in Amerikaanse dollars. De quota der oorspronkelijke Leden werden reeds op de conferentie van Bretton Woods vastgesteld. Zij zijn neergelegd in de aan de Fondsovereenkomst toegevoegde *Schedule A*. De quota van de andere Leden, die tot het Fonds worden toegelaten, worden door het Fonds bepaald. Hieruit volgt, dat Staten, die op de conferentie waren vertegenwoordigd, doch die eerst na 31 December 1945 tot het Fonds toetreden, formeel geen aanspraak meer kunnen maken op het quotum, dat voor hen oorspronkelijk was bepaald.

De vaststelling van de quota, neergelegd in *Schedule A*, is een der moeilijkste problemen geweest, welke de conferentie van Bretton Woods had op te lossen. Zoals hierna nog zal blijken is het belang van het quotum in hoofdzaak drieledig. In de eerste plaats bepaalt het de door het betrokken Lid aan het Fonds te betalen bijdrage (§ 5). Het bepaalt in de tweede plaats het bedrag aan vreemde valuta, dat een Lid van het Fonds kan koopen (§ 7). In de derde plaats bepaalt het het aantal stemmen, dat het Lid kan uitbrengen (§ 13).

De landen met een groote behoefte aan vreemde valuta, alsmede de landen, die grooten invloed in het Fonds wenschen te bezitten, streefden er derhalve naar hun quotum zoo hoog mogelijk vastgesteld te krijgen. Anderzijds wenschte uiteraard geen enkel land het quotum van de Vereenigde Staten verkleind te zien, aangezien dit land immers de begeerde dollars aan het Fonds moet fourneeren. Deze aspiraties hadden tot gevolg, dat het oorspronkelijk als maximum voor de gezamenlijke quota vastgestelde totaal van 8 milliard Amerikaanse dollars, omhoog werd gedreven.

Aanvankelijk heeft men als maatstaf voor de vaststelling van de quota getracht gebruik te maken van bepaalde formules, waarin verschillende economische data (o.m. de omvang der handelsbeweging) waren verwerkt. Voor bepaalde landen, met name de Sowjet-Unie en China, leidden deze formules echter tot politiek onaanvaardbare resultaten. Bij de vaststelling van de quota, waartoe tenslotte werd besloten, hebben overwegingen van politieke aard dan ook een belangrijke rol gespeeld.

Het totaal der aan de op de conferentie vertegenwoordigde landen toegewezen quota bedraagt thans \$ 8,8 milliard. Uitgegaan is daarbij van de gedachte, dat aan overige landen nog zullen kunnen worden toegewezen quota tot een gezamenlijk bedrag van circa \$ 1,2 milliard, zoodat het totaal van alle quota dan ongeveer op \$ 10 milliard zal kunnen komen. De grootste quota hebben de vijf groote mogendheden, n.l. de Vereenigde Staten \$ 2750 miljoen, Groot-Brittannië \$ 1300 miljoen, Sowjet-Rusland \$ 1200 miljoen, China \$ 550 miljoen en Frankrijk \$ 450 miljoen, gevende een gezamenlijk quota-bedrag van \$ 6,25 milliard.

De Nederlandse delegatie aanvaardde voor het Koninkrijk onder voorbehoud van (inmiddels verkregen) instemming van de Regeering, een quotum van \$ 275 miljoen, doch verzocht aantekening van het feit, dat aanvaarding van het quotum niet geacht kon worden aanvaarding in te houden van eenige formule, waarop de quota gebaseerd mochten zijn. Hiermede werd bedoeld, dat Nederland bij een herziening der quota zich niet gebonden zal achten door de tegenwoordige onderlinge verhouding tusschen de quota. Gezien de omstandigheid, dat de quota van een aantal landen om politieke redenen moesten worden verhoogd tot bedragen, die in geen enkele verhouding meer staan tot den omvang van het internationale handels- en betalingsverkeer dezer landen, achtte de Nederlandse delegatie het bedrag van \$ 275 miljoen niet onbevredigend. Daarbij heeft zij onder meer overwogen, dat dit quotum in elk geval voldoende is om Nederland, tezamen met België (dat een quotum van \$ 225 miljoen heeft) van een zetel in het College van Bewindvoerders van het Fonds te verzekeren (zie § 14), terwijl zij zich er voorts van bewust was, dat van Nederland zou worden verwacht, dat zijn deelneming in de Bank dezelfde zou zijn als die in het Fonds, zoodat een verhooging van het quotum ook een vergroting van de aansprakelijkheid voor de Bank met zich mede zou brengen (zie § 22).

Er dient hier tenslotte op te worden gewezen, dat *artikel III, sectie 2*, bepaalt, dat elk Lid te allen tijde een herziening van zijn quotum kan aanvragen, terwijl mede op aandringen van de Nederlandsche delegatie is voorgeschreven, dat het Fonds iedere vijf jaar alle quota in beschouwing dient te nemen, teneinde eventueel voorstellen tot herziening te doen. Voor wijziging van een quotum is een meerderheid noodig van 80% van het totaal aantal stemmen van alle Leden, doch geen quotum kan worden gewijzigd zonder de toestemming van het betrokken Lid.

De voorgeschreven periodieke beschouwing der quota verhoogt de mogelijkheid voor landen zooals Nederland om, indien in de toekomst op grond van o.m. de handelsbeweging kan worden aangetoond, dat de behoefte aan buitenlandsch credit, noodig voor het stabiel houden van de valuta, grooter is dan waarop volgens het quotum aanspraak kan worden gemaakt, een verhoging van het quotum te verkrijgen.

§ 5. De door de Leden te betalen bijdrage aan het Fonds.

De door een Lid te betalen bijdrage aan het Fonds is gelijk gesteld aan zijn quotum en moet ten volle worden voldaan vóór den dag, waarop het Lid het recht krijgt vreemde valuta's van het Fonds te kopen (*artikel III, sectie 3*). Een gedeelte van de bijdrage moet in goud worden betaald, nl. 25 % van het quotum, of 10 % van het zgn. „officieele netto-bezit” (net official holdings) aan goud en Amerikaansche dollars op den datum, waarop het Fonds den Leden mededeelt, dat het spoedig wisseltransacties meent te kunnen beginnen, indien dit bedrag kleiner is dan 25% van het quotum. (Het begrip „net official holdings” is gedefinieerd in *artikel XIX, lid h*). Het resterende gedeelte van de te betalen bijdrage moet door elk Lid worden voldaan in de eigen valuta.

Voor Nederland met een quotum van \$ 275 miljoen betekent een en ander, dat, tenzij op het aangegeven tijdstip de officieele goud- en dollarvoorraden van het Koninkrijk minder dan \$ 687½ miljoen blijken te zijn, aan het Fonds een goudbijdrage moet worden geleverd van \$ 68,75 miljoen.

Op het stuk van de goudbijdrage is ten behoeve van de landen, die bezet zijn geweest, bepaald, dat voor zoover deze niet in staat zijn hun goud- en dollarbezit op den bepaalden dag op te geven, zij een voorloopige betaling in goud kunnen verrichten ter latere verrekening.

§ 6. Handhaving en wijziging van de pari-waarden der valuta's.

In overeenstemming met de doelstellingen van het Fonds worden in *artikel IV* een aantal voorschriften gegeven met betrekking tot het zooveel mogelijk handhaven van de stabiliteit der wisselkoersen.

De waarde van de valuta's van de Leden van het Fonds moet worden uitgedrukt in goud of in Amerikaansche dollars van het goudgehalte van 1 Juli 1944. Alle wisseltransacties en verrekeningen met het Fonds worden gevoerd op basis van deze pari-waarden (*sectie 1*). De wijze, waarop de pari-waarde voor de eerste maal moet worden vastgesteld, is geregeld in *artikel XX* en zal hierna nog worden besproken (§ 20). Het Fonds zal voor transacties in goud een marge boven en beneden de vastgestelde pariteit voorschrijven. De Leden verplichten zich goud niet te kopen boven de pariteit plus die marge, en niet te verkopen beneden de pariteit minus die marge (*sectie 2*). Deze bepaling laat derhalve toe het kopen beneden den minimumprijs en het verkopen boven den maximumprijs. De wenschelijkheid hiervan werd door de Nederlandsche delegatie betoogd met het oog op den toestand in Nederlandsch-Indië, waar de banken aan de inheemsche bevolking goud afgeven voor oppotting.

De Leden zijn voorts evenzeer verplicht (*sectie 3 en 4*) binnen hun gebied wisseltransacties in de valuta van andere Leden alleen toe te laten tegen koersen, die slechts binnen door het Fonds te bepalen grenzen van de vastgestelde pariteiten mogen afwijken.

Naast deze bepalingen, die zijn gericht op het handhaven en effectief maken van eenmaal vastgestelde pariteiten, voorzien de verdere bepalingen van *artikel IV* in de mogelijkheid de wisselkoersen te wijzigen. Hierin komt tot uitdrukking het streven een minder star stelsel in het leven te roepen dan den gouden standaard. De gedachte hierbij was, dat terwijl zuiver handelspolitieke devaluaties dienen te worden voorkomen, koers-

aanpassingen ter correctie van fundamenteele evenwichtsverstoringen van de betalingsbalansen mogelijk moeten zijn.

Bepaald is (*sectie 5*), dat de pari-waarde van de valuta van een Lid alléén op diens voorstel (dus niet eenzijdig door het Fonds) kan worden gewijzigd en dan alleen na overleg met het Fonds. Tegen waardeveranderingen, die gevoegd bij eventuele vroegere waardeveranderingen, 10 % van de oorspronkelijk vastgestelde goudwaarde niet te boven gaan, mag het Fonds zich niet verzetten. De Leden zijn echter verplicht geen koerswijzigingen voor te stellen, tenzij zulks noodig is om een fundamentele evenwichtsverstoring te corrigeren. Indien de afwijkingen van de oorspronkelijk vastgestelde pari-waarde 10 % te boven gaan, moet het Fonds niettemin zijn toestemming geven, indien te zijner genoegen wordt aangetoond, dat de waardeverandering voor de correctie van een fundamentele evenwichtsverstoring noodig is. Het Fonds mag in een zoodanig geval zijn toestemming niet weigeren op grond van de binnenlandsche sociale of algemeene politiek van het betrokken Lid.

Deze laatste toevoeging, die logisch gesproken overbodig is, werd opgenomen om buiten twijfel te stellen, dat de Leden t.a.v. hun binnenlandsche politiek, waarbij in het bijzonder moet worden gedacht aan de werkloosheidsbestrijding, vrijheid van handelen hebben. Het is intusschen een van de voornaamste oogmerken van het Fonds, om door een regelmatig georganiseerd overleg tusschen de Leden te komen tot een zoodanige coördinatie van de economische politiek, dat ernstige verstoringen van de betalingsbalansen vermeden kunnen worden. Het is vooral ook in dit verband, dat van groot belang moet worden geacht de bevoegdheid, die het Fonds volgens *artikel XII, sectie 8* heeft, om aan een Lid zijn inzichten kenbaar te maken omtrent de monetaire en economische positie van dat Lid, indien daarin gevaren schuilen voor een ernstige verstoring der betalingsbalansen, terwijl het Fonds met 2/3 van het totaal aantal stemmen, dat kan worden uitgebracht, kan besluiten een rapport ter zake te publiceren.

Vier bepalingen van *artikel IV* dienen hier nog kort te worden vermeld.

In de eerste plaats zij er op gewezen, dat het Fonds tegen een Lid, dat eigenmachtig en ten onrechte de pariteit verandert, kan optreden door dit Lid het recht te ontzeggen van de faciliteiten van het Fonds gebruik te maken, terwijl het Lid bij voortduren van het geschil gedwongen kan worden het Fonds te verlaten (*sectie 6*).

In de tweede plaats is het van belang er op te wijzen, dat het voorstel van een Lid tot waardeverandering van zijn valuta wordt geacht zich uit te strekken tot alle munteenheden binnen zijn gebied, tenzij het Lid zijn voorstel uitdrukkelijk beperkt tot één of meer van deze munteenheden (*sectie 9*). Deze laatste toevoeging werd opgenomen op voorstel van de Nederlandsche delegatie, die het noodzakelijk achtte, de mogelijkheid van een van den Nederlandschen gulden onafhankelijk koerspeil van den Indischen, Surinaamschen of Curaçaoschen gulden open te laten.

In de derde plaats zij er de aandacht op gevestigd, dat het Fonds bij meerderheid van alle stemmen der Leden en met goedkeuring van elk Lid, beschikkende over meer dan 10 % van het totaal van alle quota (de Vereenigde Staten, het Vereenigd Koninkrijk en de Sowjet-Unie) een uniforme proportionele verandering van de pari-waarde van alle valuta's van alle Leden kan doorvoeren (*sectie 7*). Aangezien de 3 genoemde landen gezamenlijk al reeds over de meerderheid van de stemmen beschikken, die in totaal aan de op de conferentie van Bretton Woods vertegenwoordigde landen zijn toegekend, legt deze regeling de waardebepaling van het goud praktisch geheel in handen van deze drie landen, die als de grootste bezitters, resp. de grootste producenten van goud het grootste directe belang bij den goudprijs hebben.

Tenslotte zij nog gewezen op de „goudclausule”, vervat in *sectie 8* van *artikel IV*, krachtens welke, ingeval van depreciatie of appreciatie van de valuta van een Lid, dit Lid aan het Fonds, respectievelijk het Fonds aan dit Lid, het verschil in de waarde van de door het Fonds aangehouden saldi in die valuta moet vergoeden.

§ 7. De transacties van de Leden met het Fonds.

De werkzaamheden van het Fonds blijven in het algemeen beperkt tot het aan de Leden op hun verzoek verschaffen van de valuta's van andere Leden in ruil voor goud of tegen hun eigen valuta (*artikel V, sectie 2*). De Leden kunnen op deze

wijze door het Fonds in staat worden gesteld, tijdelijke verstoringen hunner betalingsbalansen te overbruggen (zie § 2). Intusschen is het recht van een Lid om in ruil voor zijn eigen valuta de valuta van een ander Lid van het Fonds te koopen, aan zekere voorwaarden gebonden. Deze voorwaarden worden opgesomd in *sectie 3 van artikel V*.

In de eerste plaats moet het betrokken Lid kunnen aantoonen, dat de te koopen valuta op korten termijn noodig is voor betalingen, die in overeenstemming zijn met de bepalingen van de Fondsovereenkomst.

Dit moet niet zoo worden opgevat, dat het Fonds de plicht zou hebben, de juistheid van de betreffende mededeeling van het Lid te controleren. Wel echter — zoo werd op de conferentie van Bretton Woods vastgesteld — heeft het Fonds het recht de aanvraag te weigeren, indien de mededeeling kennelijk onwaar is.

Onder betalingen in overeenstemming met de Fondsovereenkomst moeten in het algemeen loopende betalingen worden verstaan, zulks ter onderscheiding van kapitaaltransacties. In *artikel XIX, sub i*, wordt van het begrip „loopende betalingen” een interpretatie gegeven, waarbij een aantal soorten van betalingen worden opgesomd, die zonder beperking als „loopend” worden beschouwd (zie § 11).

De betalingen, waarvoor een beroep op het Fonds kan worden gedaan, zijn echter slechts negatief omlijnd. In *artikel XIV, sectie 1*, is uitdrukkelijk vastgelegd, dat het Fonds niet mag worden gebruikt voor de financiering van noodvoorzieningen en herstel, noch voor de afwikkeling van bevroren oorlogssaldi. Voorts is bepaald (*artikel VI, sectie 1*), dat van de middelen van het Fonds geen gebruik mag worden gemaakt voor de financiering van een groote en aanhoudende afvloeiing van kapitaal, waaraan echter wordt toegevoegd, dat daaronder niet behooren te worden verstaan kapitaaltransacties van redelijken omvang, noodig voor de vergroting van den export of in het normale handels- of bankbedrijf. In antwoord op de desbetreffende vragen, o.m. van de Nederlandsche delegatie, werd op de conferentie van Bretton Woods nog vastgesteld, dat de invoer van kapitaalgoederen op zich zelf niet als kapitaaltransfer behoort te worden aangemerkt. In een der speciale commissie-vergaderingen op de conferentie werd door de Nederlandsche delegatie bovendien de interpretatieve verklaring aangelegd, dat *sectie 1 van artikel XIV* geen belemmering vormt voor de financiering van normale importen.

Het bovenstaande geldt voor landen van wier valuta het Fonds meer bezit dan 75 % van het quotum. Aannemende, dat 25 % in goud moet worden betaald, zijn dit dus de landen, die een nettogebruik van de middelen van het Fonds hebben gemaakt. Men kan hen beschouwen als de debiteuren van het Fonds. Voor de crediteur-Leden, van wier valuta het Fonds minder bezit dan 75 % van het quotum, gelden binnen zekere grenzen de hiergenoemde beperkingen voor kapitaaltransfer ten laste van het Fonds niet (*artikel VI, sectie 2*).

In de tweede plaats kan een Lid alleen aanspraak maken op het koopen van de valuta van een ander Lid in ruil voor zijn eigen valuta, indien de valuta van dit andere Lid door het Fonds niet „schaarsch” is verklaard. Op de beteekenis van deze „schaarsch”-verklaring wordt hierbeneden in § 10 teruggekomen.

De Leden zijn in de derde plaats bij het beroep, dat zij op het Fonds kunnen doen aan zekere quantitative grenzen gebonden. Hierbij is uitgegaan van de gedachte, dat het normale bezit van het Fonds aan valuta van een Lid 75 % bedraagt van het quotum van het Lid, aangezien immers normaliter een goudstorting van 25 % van het quotum moet worden gedaan. Bepaald is, dat een voorgestelde aankoop het bezit van het Fonds aan de valuta van een Lid niet mag doen stijgen met meer dan 25 % van het quotum van het Lid, gerekend over de periode van twaalf maanden, eindigende op den dag van aankoop, tenzij dat bezit geringer is dan 75 % van het quotum, in welk geval de beperking van 25 % eerst geldt vanaf het moment, dat het bezit de 75 % heeft overschreden. De Leden kunnen binnen de gestelde grenzen voortgaan met het koopen van vreemde valuta, totdat het saldo bij het Fonds in hun valuta 200 % van het quotum bedraagt.

Aangenomen, dat de Nederlandsche storting in goud 25 % van het quotum zal bedragen en het Fonds dus begint met 75 % van het Nederlandsche quotum in Nederlandsche guldens te houden, beteekent een en ander, dat het Koninkrijk over een periode van vijf jaren voor \$ 343 3/4 miljoen (125 % van het

quotum van \$ 275 miljoen) van de valuta van andere Leden tegen betaling in guldens van het Fonds kan koopen, vermeerderd met zoodanige bedragen als het Fonds in die periode aan guldens mocht hebben verkocht. Aangezien 25 % van het quotum in goud is gestort, komt dit dus neer op een additioneel facilititeit tot het koopen van vreemde valuta's, anders dan tegen goud of tegen leveringen aan andere landen, van 100 % van het quotum.

Tenslotte kunnen de Leden uiteraard geen beroep op het Fonds doen, indien zij verstoken zijn verklaard van de middelen van het Fonds gebruik te maken. (Zie hierna en § 16.)

Het Fonds is gerechtigd op bovengenoemde kwalitatieve en quantitative beperkingen uitzonderingen toe te staan, en in bepaalde gevallen, te zijner beoordeeling, ruimere faciliteiten te verleenen, waarbij het, met het oog op de hierna te bespreken verplichting van de Leden onder bepaalde omstandigheden hun valuta bij het Fonds terug te koopen, geschikte onderpanden, waaronder begrepen goud en zilver, kan verlangen (*artikel V, sectie 4*). Met deze bepaling werd gedeeltelijk tegemoetgekomen aan de door verschillende delegaties naar voren gebrachte bezwaren tegen de naar hun meening te geringe credietruimte, welke door het Fonds werd geboden.

Anderzijds is het Fonds, krachtens *artikel V, sectie 5*, bevoegd, indien het van oordeel is, dat een Lid van de middelen van het Fonds gebruik maakt, op een wijze, die strijdig is met hetzelfde doel, dit Lid, na het van zijn inzichten op de hoogte te hebben gebracht, in het gebruik van de middelen aan bijzondere beperkingen te onderwerpen, terwijl het Fonds, indien geen of geen bevredigend antwoord wordt ontvangen, aan het Lid de verdere gebruikmaking geheel kan ontzeggen.

De beide hiergenoemde regelingen, waarbij het Fonds de bevoegdheid heeft de door haar te verleenen faciliteiten onder bepaalde omstandigheden uit te breiden dan wel in te krimpen, raken uiteraard in hooge mate de belangen van zoowel de debiteur-Leden als de crediteur-Leden van het Fonds. Met het oog op de vooral ook van Amerikaansche zijde geuite vrees, dat de belangen van de crediteur-Leden hierbij in de verdrinking zullen komen, is in *artikel XII, sectie 5*, bepaald, dat bij beslissingen van het Fonds, betreffende op deze beide gevallen, een bijzondere wijziging van het stemrecht in werking treedt, waarbij de debiteur-Leden stemmen verliezen en de crediteur-Leden stemmen er bij krijgen (zie ook § 13).

§ 8. De versterking van de goud- en valutapositie van het Fonds.

De bepalingen vervat in *artikel V, sectie 6 en 7*, hebben tot doel de goudpositie van het Fonds zooveel mogelijk te versterken en te vermijden, dat de Leden hun goud en deviezenvoorraden ten koste van het Fonds zouden vergrooten. Een eerste stap in deze richting is de bepaling, dat Leden, die goud wenschen te verkopen, ten einde vreemde valuta te verkrijgen, zulks indien dit niet onvoordeeliger is, moeten doen door verkoop van goud aan het Fonds. Deze bepaling verbiedt echter goud produceerende landen niet, nieuw gedolven goud buiten het Fonds om te verkopen. Voorts is uitdrukkelijk bepaald, dat elk Lid het recht heeft zijn valuta tegen goud terug te koopen, zoolang het saldo hiervan bij het Fonds grooter is dan zijn quotum.

Het belangrijkste is evenwel de bepaling, volgens welke de Leden verplicht zijn onder bepaalde omstandigheden een gedeelte van de saldi, die het Fonds in hun valuta aanhoudt, tegen goud of vrije deviezen (convertible currencies) terug te koopen. De hoofdtrekken van de regeling kunnen als volgt worden weergegeven:

Zoolang de monetaire reserves (monetary reserves) van een Lid grooter zijn dan het bedrag van zijn quotum, moet het Lid in beginsel de helft van de vermeerdering gedurende het afgelopen jaar van het bezit van het Fonds aan zijn valuta tegen goud of vrije deviezen terugkopen. Indien de monetaire reserves van het Lid gedurende het afgelopen jaar zijn gestegen, moet het Lid daarenboven de helft van de vermeerdering aan het Fonds verkopen tegen betaling in zijn eigen valuta. Zijn de monetaire reserves daarentegen gedaald, dan wordt de helft van de daling in mindering gebracht van het bedrag aan zijn eigen valuta, dat het Lid volgens den hoofdregel zou moeten terugkopen. Deze voorschriften gelden alleen voor Leden, wier monetaire reserves grooter zijn dan hun quotum, en worden niet verder toegepast dan tot het

punt, waarop de monetaire reserves van het betrokken Lid gelijk zijn aan hetzelfde quotum, of waarop de saldi van het Fonds in de valuta van het betrokken Lid zijn gedaald tot 75 pct. van het quotum van dat Lid.

De termen vrije deviezen (convertible currencies) en monetaire reserve (monetary reserves) zijn nader gedefinieerd in *artikel XIX*. Hieruit blijkt, dat onder vrije deviezen in het algemeen worden verstaan de valuta's van de Leden, die niet gebruik maken van de bepalingen betreffende het overgangstijdperk (zie § 12) en dat met monetaire reserves in het algemeen worden bedoeld de voorraden aan goud en vrije deviezen bij de schatkist, de centrale bank en eventuele stabilisatiefondsen. Volgens de aan de Fondsovereenkomst toegevoegde *Schedule B* zal bij de berekening van de vermeerdering van de monetaire reserves van een Lid buiten beschouwing worden gelaten een vermeerdering, die het gevolg is van het „vrij” worden van oorspronkelijk niet-vrije deviezen, terwijl eveneens buiten beschouwing blijven goud en deviezen, die de opbrengst vormen van een leening op langen of middel-langen termijn, afgesloten in het afgelopen jaar, of die bestemd zijn voor de aflossing van een leening gedurende het volgende jaar. Ten behoeve van de Sowjet-Unie is voorts bepaald, dat ten aanzien van Leden, wier grondgebied, waaronder niet begrepen eventuele overzeese gebieden, door den vijand bezit is geweest, goud, gedurende de eerste vijf jaren na de inwerking-treding der overeenkomst binnen dit gebied gewonnen, niet medegerekend zal worden bij de berekening van de monetaire reserves. Voor wat betreft de mate, waarin de Leden bij de aan het Fonds te verrichten betalingen tot het terugkopen van de eigen valuta, van de verschillende bestanddeelen van de monetaire reserves moeten gebruik maken, moge hier worden verwezen naar het eerste gedeelte van *Schedule B*, waar dit punt nader is geregeld.

Het is duidelijk, dat de hier besproken terugkoopverplichting voor de Leden, wier monetaire reserves groter zijn dan hun quotum, een belangrijke bepaling beteekent van het recht om vreemde valuta van het Fonds te kopen. De bedoeling der bepaling is uiteraard te voorkomen, dat Leden die over toereikende eigen middelen beschikken tot aankoop van vreemde valuta, van het Fonds gebruik maken, alvorens deze eigen middelen in voldoende mate te hebben aangesproken.

Tenslotte dient hier nog te worden gewezen op een bijzondere bepaling (*artikel V, sectie 7b, lid II*), opgenomen vooral met het oog op de landen, wier buitenlandsche transacties gewoonlijk worden verrekend in dollars, ponden of een andere vreemde muntsoort. De gedachte hierbij is, dat, wanneer land A aan land B goederen verkoopt tegen betaling in bijv. Amerikaanse dollars en het deze dollars niet gebruikt voor betalingen aan de Vereenigde Staten, doch voor versterking van zijn eigen dollar-reserves, dit direct of indirect neerkomt op het onttrekken van dollars aan andere Leden of aan het Fonds. Een soortgelijke redeneering kan worden gehouden met betrekking tot transacties tusschen Leden, welke leiden tot een vermeerdering van de goudreserves dezer Leden. Met het oog hierop is bepaald, dat wanneer het bezit van een Lid aan goud of aan de valuta van een ander Lid blijkt te zijn toegenomen, ten gevolge van transacties met derde Leden, de geheele op deze wijze verkregen vermeerdering door het Lid moet worden aangewend om zijn eigen valuta van het Fonds terug te kopen. Deze bepaling wordt, evenals de hiervoor genoemde terugkoopverplichting, niet verder toegepast dan tot het punt, waarop de monetaire reserves van het Lid gedaald zijn tot het bedrag van zijn quotum, of waarop de saldi van het Fonds in zijn valuta gedaald zijn tot 75% van zijn quotum. Bovendien wordt deze bepaling alleen toegepast, indien de saldi van het Fonds in de valuta, die moet worden aangeboden, kleiner zijn dan 75% van het quotum van het Lid, wiens valuta het betreft.

§ 9. Aan het Fonds te betalen kosten.

Artikel V, sectie 8, regelt de kosten, die door de Leden, bij gebruikmaking van de faciliteiten van het Fonds, moeten worden voldaan. Deze kosten-heffingen zijn tweeledig. In de eerste plaats moet elk Lid, dat tegen betaling in zijn eigen munt vreemde valuta van het Fonds koopt, een bepaalde provisie betalen. In de tweede plaats moeten Leden van wier valuta het Fonds meer bezit dan 100 % van hun quotum een rente betalen, die volgens een bepaalde schaal hooger is, naarmate de betrokken saldi verder en gedurende langeren tijd boven

het quotum uitkomen. Wanneer het tarief oploopt tot 4 %, moeten het Fonds en het betrokken Lid trachten middelen te vinden de saldi in de valuta van dat Lid te verminderen. Alle kosten moeten in beginsel in goud worden betaald. Alleen, indien de monetaire reserves van een Lid geringer zijn dan de helft van zijn quotum, mag een bepaald gedeelte der kosten in de eigen valuta worden voldaan. Terwijl de in § 8 besproken terugkoopbepalingen in zekeren zin kunnen worden gezien als een verplichting tot aflossing van de door het Fonds in den vorm van verkoop van valuta's verstrekte credieten, kan de hier boven genoemde renteregeling worden beschouwd als een aansporing tot vrijwillige „aflossing”. Meer in het algemeen heeft de kostenheffing tot doel de Leden ervan te weerhouden onnoodig gebruik van het Fonds te maken.

§ 10. Schaarsche valuta's.

De voorschriften nopens de mate, waarin de Leden van de middelen van het Fonds gebruik kunnen maken (§ 7) lijden uitzondering, wanneer een valuta door het Fonds „schaarsch” is verklaard. *Artikel VII, sectie 3*, bepaalt, dat het Fonds hiertoe zal besluiten, wanneer het aan het Fonds duidelijk wordt, dat zijn voorraad aan een bepaalde soort valuta uitgeput dreigt te raken. Na een dergelijke schaarsch-verklaring kan het Fonds er toe overgaan de betreffende valuta bij aanvraag te rantsoeneeren. Het bleek niet mogelijk, vast te leggen op welken grondslag deze toewijzing dient te geschieden. Wel is voorgeschreven, dat het Fonds bij zijn rantsoeneeringspolitiek rekening moet houden met de relatieve behoeften der Leden, de algemeene economische situatie en andere relevante factoren. Het Fonds dient voorts aan de Leden een rapport te doen toekomen, waarin het zijn handelingen uiteenzet.

Behalve, dat het Fonds tot rantsoeneering kan overgaan, heeft de schaarsch-verklaring nog een ander belangrijk gevolg, dat hierin is gelegen, dat de Leden gerechtigd zijn het internationale betalingsverkeer in de betreffende schaarsche valuta te beperken. Hierop word hieronder teruggekomen (§ 11).

Intusschen bevatten *sectie 1* en *2* van *artikel VII* eenige bepalingen, die er op zijn gericht zooveel mogelijk te vermijden, dat het zoo ver komt, dat het Fonds een valuta schaarsch moet verklaren. In de eerste plaats is bepaald, dat het Fonds, indien het bemerkt, dat zich een schaarschte aan een bepaalde valuta bezig is te ontwikkelen, aan de Leden een rapport kan toezenden, waarin de oorzaken der schaarschte worden opgesomd en aanbevelingen nopens de middelen tot opheffing er van worden gegeven. Voorts kan het Fonds, indien het zulks gewenscht acht, ten einde schaarschte van de valuta van een Lid te voorkomen, dit Lid verzoeken zijn valuta aan het Fonds te leenen, dan wel met toestemming van dit Lid, die valuta van een ander bron leenen. Ten slotte is op voorstel van de Nederlandsche delegatie bepaald, dat het Fonds het betrokken Lid ook kan verplichten zijn valuta tegen goud te verkoopen.

Het ligt voor de hand, dat bij *artikel VII* vooral is gedacht aan de mogelijkheid van een schaarschte aan Amerikaanse dollars. Het totale Fonds bedraagt op grond van de toegedeelde quota \$ 8,8 milliard. Het quotum van De Vereenigde Staten (\$ 2750 miljoen) maakt hiervan 31½ % uit. Van de overige 68½ % wordt hoogstens ¼ of ruim 17 % in goud gestort. Ongeveer 52 % bestaat dus uit de valuta's van andere Leden. Deze Leden kunnen per jaar voor een vierde van hun quotum, d.i. voor ruim 17 % valuta's van het Fonds kopen. De kans, dat het Fonds uitgeput raakt aan dollars, ontstaat dus in het slechtste geval, d.w.z. indien het Fonds uitsluitend voor den aankoop van dollars wordt gebruikt, na ongeveer twee en drie kwart jaar. Hieruit volgt, dat het Fonds een eventuele schaarschte kan zien aankomen en tijdig kan trachten door onderling overleg verbetering in den toestand te brengen. De bepalingen, die de beschikingsbevoegdheid der Leden quantitatief beperken en het gebruik van het Fonds voor kapitaaltransacties uitsluiten (§ 7) zijn in dit verband begrijpelijk. In dit licht moet ook worden gezien de heffing van kosten, hierboven in § 9 besproken.

§ 11. Verplichtingen van de Leden ten aanzien van de vrijheid van het betalingsverkeer.

Behalve de in § 6 genoemde verplichtingen van de Leden, welke betrekking hebben op het handhaven van vaste pariteiten, zijn de Leden gehouden, ook ten aanzien van de vrijheid van

het internationale betalingsverkeer bepaalde voorschriften in acht te nemen. In overeenstemming met de doelstellingen van het Fonds dienen de beperkingen van het internationale betalingsverkeer in beginsel te worden opgeheven. Hierbij zijn evenwel belangrijke uitzonderingen toegestaan. Om te beginnen is bepaald in *artikel XIV*, dat de verplichting tot opheffing van beperkingen van het internationale betalingsverkeer kan worden opgeschort gedurende een *overgangstijdperk*, indien een Lid de wensch daartoe tijdig — d.w.z. vóórdat het gerechtigd wordt van de middelen van het Fonds gebruik te maken — aan het Fonds mededeelt. De betrokken Leden mogen hun deviezenrestricties gedurende dit overgangstijdperk volledig handhaven en aanpassen aan veranderde omstandigheden.

De gedachte hierbij is, dat het voor de meeste landen gedurende de eerste jaren na den oorlog volslagen onmogelijk zal zijn van hun deviezenrestricties, al ware het slechts voor het loopende betalingsverkeer, afstand te doen. De groote invoerbehoefte en de hooge oorlogsschulden zullen een deviezenregime over de geheele linie voorshands veelal onvermijdelijk maken zoowel in het belang van de Leden zelf, als ook in het belang van het Fonds, dat anders aan een overmatige aanspraak op zijn middelen zou zijn blootgesteld. Het is intusschen duidelijk, dat het overgangstijdperk volgens de doelstellingen van het Fonds zoo kort mogelijk dient te zijn. Bepaald is dan ook, dat de Leden, zoodra zulks voor hen te vereenigen is met het zonder gevaar voor de werking van het Fonds in evenwicht brengen van den betalingsbalans, de bijzondere restricties moeten laten varen, terwijl het overgangstijdperk, tenzij met toestemming van het Fonds, in elk geval niet langer mag duren dan vijf jaren. Krachtens *sectie 4* van *artikel XIV* kan het Fonds, indien het van meening is, dat de omstandigheden gunstig zijn voor een opheffing van de bijzondere deviezenbeperkingen, het betrokken Lid daarvan in kennis stellen en indien het Lid de bedoelde beperkingen niettemin blijft handhaven, dit Lid het gebruik van de middelen van het Fonds ontzeggen.

Tenslotte zij nog gewezen op *sectie 5* van *artikel XIV*, waar, met het oog erop, dat de overgangsperiode er een zal zijn van verandering en aanpassing, is voorgeschreven, dat het Fonds in deze periode verzoeken van Leden op zooveel mogelijk tegemoetkomende wijze dient te behandelen.

Doch ook na afloop van het overgangstijdperk is het verbod van beperkingen van het internationale betalingsverkeer aan belangrijke uitzonderingen onderhevig. De betreffende regeling wordt aangetroffen in *artikel VIII*.

In *sectie 2a* van dit artikel is voorgeschreven, dat de Leden zonder toestemming van het Fonds in het algemeen geen beperkingen ten aanzien van betalingen voor loopende internationale transacties mogen doorvoeren. In aansluiting hierop bepaalt *sectie 4a* onder verschillende voorbehouden, dat de Leden verplicht zijn saldi van hun valuta in handen van andere Leden, kortgeleden verkregen (recently acquired) uit, of noodig voor loopende transacties, in te wisselen in goud of de valuta van het betrokken andere Lid. Het blijkt hieruit in de eerste plaats, dat het verbod tot beperking van de vrijheid van het internationale betalingsverkeer slechts geldt ten aanzien van loopende transacties. In *artikel VI, sectie 3*, is het toepassen van restricties ten aanzien van internationale kapitaalbewegingen zelfs uitdrukkelijk toegestaan. Dit impliceert echter, dat ook het loopende betalingsverkeer wel aan een controle (ter onderscheiding van een restrictiestelsel) mag worden onderworpen. Zonder een dergelijke controle kan men van te voren immers niet weten, of de vraag naar deviezen voortvloeit uit loopende transacties dan wel uit kapitaaltransacties. Deze controle mag volgens de laatste zinsnede van *sectie 3*, de betalingen voor loopende transacties echter niet onnoodig belemmeren.

Ten aanzien van de vraag, wat precies onder betalingen voor loopende transacties moet worden verstaan, geeft *artikel XIX, sub i*, slechts een niet-limitatieve opsomming. Het blijkt, dat geheel tot het loopende verkeer worden gerekend alle betalingen in verband met het normale internationale handels- en dienstverleningsverkeer, normale bank- en credietfaciliteiten op korten termijn daarbij inbegrepen; rente- en dividendbetalingen; normale aflossings- en afschrijvingsbetalingen en beperkte overmakingen voor levensonderhoud, terwijl voor overige betalingen de beslissing aan het Fonds wordt overgelaten.

Terwijl het bepaalde in *sectie 2a* van *artikel VIII* vooral

ziet op de verhouding tot de ingezetenen van een Lid, is *sectie 4a* in het bijzonder gericht op de verhouding tot andere Leden. De voorgeschreven vrijheid voor het loopende betalingsverkeer lijdt intusschen in beide gevallen uitzondering voor zoover het valuta's betreft, die door het Fonds schaarsch zijn verklaard. De Leden zijn ten aanzien van dergelijke schaarsche valuta's gerechtigd het verkeer ook voor loopende transacties aan restricties te onderwerpen (*artikel VII, sectie 3*). Deze beperkingen, voor zoover in strijd met de overige bepalingen van *artikel VIII*, dienen weer te worden opgeheven, zoodra het Fonds verklaart, dat de schaarschte voorbij is.

Het voorschrift, vervat in *sectie 4a* van *artikel VIII*, is nog aan verschillende andere uitzonderingen onderhevig (*sectie 4b*). De belangrijkste hiervan is, dat de verplichting van een Lid tot inwisseling van eigen valuta in handen van een ander Lid komt te vervallen, wanneer dit eerste Lid, uit welken hoofde dan ook, niet gerechtigd is, om tegen betaling in zijn valuta, vreemde valuta van het Fonds te kopen. Dit geval kan zich voordoen zoowel wanneer het Lid reeds volledig heeft gebruik gemaakt van zijn recht om bij het Fonds te kopen, alsook, wanneer het Lid verstoken is van de middelen van het Fonds wegens schending van de Fondsovereenkomst. Uit deze uitzondering blijkt duidelijk, dat de onderhevige verplichting ten doel heeft, de Leden te dwingen gebruik te maken van het Fonds voor de aflossing van saldi in hun valuta, aangehouden door andere Leden.

Deze verplichting komt voorts ook te vervallen, wanneer de betrokken saldi zijn verkregen in strijd met de deviezenvoorschriften van het Lid, wiens valuta het betreft. Ten slotte geldt genoemde verplichting evenmin voor het geval de bedoelde saldi zijn ontstaan uit transacties, die plaats hebben gevonden, vóórdat het betrokken Lid in het overgangstijdperk geoorloofde beperkingen van de inwisselbaarheid heeft opgeheven. Deze laatste bepaling werd vooral opgenomen met het oog op de hooge Sterling-schulden van het Vereenigd Koninkrijk.

Hoewel zulks strikt genomen reeds in het voorgaande en in de bepalingen nopens de koersstabiliteit ligt besloten, is in *sectie 3* van *artikel VIII* nog uitdrukkelijk voorgeschreven, dat geen Lid zich, zonder toestemming van het Fonds, mag inlaten met discriminerende valuta-afspraken, noch met meerde „soorten" van zijn valuta mag werken. Hierbij is vooral gedacht aan het Duitse systeem van Sperrmarken. Intusschen is ook hier bepaald, dat dergelijke regelingen tijdens het overgangstijdperk zoo noodig mogen blijven gehandhaafd.

De hier besproken voorschriften nopens de vrijheid van het betalingsverkeer doen blijken, dat de Fondsovereenkomst voor verschillende gevallen en omstandigheden restricties toelaat. In *sectie 2b* van *artikel VIII* is aan deze deviezenregelingen een zekere extra-territoriale werking toegekend door te bepalen, dat door geen der Leden aan de nakoming van deviezen-overeenkomsten, die in strijd zijn met de door het Fonds toegestane deviezenregelingen van een Lid, gerechtelijke steun mag worden verleend.

Al het voorgaande heeft uitsluitend betrekking op het betalingsverkeer tusschen de Leden onderling. Tegenover niet-Leden hebben de Leden blijkens *artikel XI* in beginsel het recht het betalingsverkeer naar believen te beperken. Mede op aandringen van de Nederlandsche delegatie werd echter met het oog op het gevaar, dat zich in niet bij het Fonds aangesloten landen een zwarte valuta-markt zou ontwikkelen, bepaald, dat de Leden geen transacties met niet-Leden mogen aangaan, of mogen medewerken aan praktijken, die de doelstellingen van het Fonds in gevaar zouden brengen.

Tenslotte zij hier nog gewezen op *artikel VIII, sectie 5*, op grond waarvan het Fonds het recht heeft van de Leden gegevens te vragen, die het noodig heeft voor de vervulling van zijn taak. Met het oog op de waarschijnlijkheid, dat sommige Leden bij gebrek aan een voldoende uitgebreid statistisch apparaat niet in staat zullen zijn, alle gevraagde gegevens te verstrekken, is in *lid b* bepaald, dat het Fonds met dergelijke omstandigheden rekening moet houden.

§ 12. Rechtspositie, Vrijstellingen en Privilegiën van het Fonds.

Artikel IX bepaalt, dat het Fonds rechtspersoonlijkheid bezit (*sectie 2*). Voorts is aan het Fonds een zekere mate van onschendbaarheid toegekend, terwijl het eveneens privilegiën zal bezitten op het stuk van belastingen, invoerrechten e.d.

Het Fonds kan niet worden gedagvaard buiten zijn wil, terwijl de bezittingen van het Fonds noch door gerechtelijke actie kunnen worden aangetast, noch door maatregelen van uitvoerende of wetgevende macht, zooals vordering, onteigening, e.d. (*sectie 3 en 4*). Ook mogen de bezittingen van het Fonds niet aan deviezenbeperkingen, betalingsverboden e.d. worden onderworpen (*sectie 6*). De archieven van het Fonds zijn onschendbaar, terwijl het Fonds op het stuk van officieele correspondentie de gebruikelijk diplomatieke voorrechten bezit (*sectie 5 en 7*).

De Leden van het personeel van het Fonds kunnen niet zonder toestemming van het Fonds worden gedagvaard terzake van hetgeen door hen in hun officieele hoedanigheid is verricht (*sectie 8 (1)*).

Op het stuk van belastingen is in de eerste plaats bepaald, dat het Fonds en hetzelfde bezittingen, inkomsten en bedrijf vrijgesteld zijn van belastingen en invoerrechten (*sectie 9 a*). Hiernaast is voorgeschreven, dat salarissen en emolumenten, betaald aan directeuren en leden van de Staf, die niet burgers of onderdanen zijn van den belastingheffenden Staat, evenmin aan belasting mogen worden onderworpen (*sectie 9 b*). Tenslotte is nog een bepaling opgenomen om te voorkomen, dat discriminatoire belastingen worden geheven ten aanzien van door het Fonds uitgegeven effecten of dat door een staat van zoodanige effecten belasting wordt geheven op den enkelen grond, dat de effecten binnen zijn gebied of in zijn valuta zijn uitgegeven of betaalbaar gesteld (*sectie 9 c*).

De bepalingen van artikel IX zijn zoodanig geredigeerd, dat Leden onder wier rechtssysteem een verdrag of internationale overeenkomst deel van hun nationale recht vormt, geen verdere wetgevende stappen behoeven te doen. De Leden verplichten zich echter, waar vereischt, de noodige maatregelen te nemen en aan het Fonds terzake verslag uit te brengen (*sectie 10*).

§ 13. Het stemrecht.

Het stemrecht van de Leden is geregeld in *sectie 5* van *artikel XII*. De algemeene regel is, dat elk Lid 250 stemmen kan uitbrengen plus één stem voor elke \$ 100 000 van zijn quotum. Nederland met een quotum van \$ 275 miljoen zal derhalve over 3000 stemmen kunnen beschikken. Indien de 44 op de Conferentie vertegenwoordigde landen met gezamenlijke quota van 8,8 milliard dollar toetreden, bedraagt het totale stemmen-aantal 99 000, bestaande uit 88 000 quota-stemmen en 11 000 basis-stemmen. Het is hierbij duidelijk, dat de 250 basis-stemmen per Lid relatief van het meeste belang zijn voor de landen met kleine quota. De vijf landen met de grootste quota beschikken respectievelijk over 27 750 stemmen (de Vereenigde Staten), 13 250 stemmen (het Vereenigd Koninkrijk), 12 250 stemmen (Sowjet Unie), 5 750 stemmen (China) en 4 750 stemmen (Frankrijk), tesamen 63 750 stemmen d.i. ruim 64% van het totaal van 99 000 stemmen.

De algemeene regel lijdt intusschen in twee gevallen uitzondering. Het eerste geval betreft het verleen van toestemming aan het Lid om buiten de in de overeenkomst bepaalde grenzen vreemde valuta van het Fonds te koopen (*artikel V, sectie 4*), het tweede betreft een beslissing waarbij een Lid op grond van het gebruik maken van de middelen van het Fonds, op een wijze, die in strijd is met hetzelfde doel, beperkt wordt in, of verstoken wordt van het recht van deze middelen gebruik te maken (*artikel V, sectie 5*). Beide gevallen werden reeds hierboven in § 7 genoemd. In het eerste geval wordt van het normale stemmen-aantal van een Lid één stem afgetrokken voor iedere \$ 400 000, voor welke tegenwaarde het betreffende Lid netto vreemde valuta van het Fonds heeft gekocht tegen betaling in zijn eigen valuta. Omgekeerd wordt in het tweede geval het stemmen-aantal van een Lid verhoogd met een stem voor iedere \$ 400 000, voor welke tegenwaarde het Fonds netto van zijn valuta heeft verkocht (*artikel XII, sectie 5 b*), een en ander met dien verstande, dat aankopen en verkoopen nooit geacht zullen worden meer te bedragen dan 100% van het quotum van het betrokken Lid.

De praktische beteekenis van deze regeling is, dat het stemmen-aantal van de Vereenigde Staten maximaal met ongeveer een vierde van 27 500 d.i. 6875 stemmen kan worden verhoogd. Dit maximum zou worden bereikt indien het Fonds de geheele dollarbijdrage van de Vereenigde Staten en de dollars verkregen door verkoop van de goudbijdrage van de Vereenigde Staten zou hebben verkocht. Hiertegenover kan het stemmen-aantal

van een koper van dollars maximaal met ongeveer een vierde worden verminderd.

Wat betreft het aantal stemmen, dat is vereischt voor beslissingen van het Fonds, is in *lid d* van *sectie 5* bepaald dat, tenzij anders is voorgeschreven, alle beslissingen worden genomen met gewone meerderheid van stemmen.

§ 14. Organisatie en beheer van het Fonds.

Als organen van het Fonds worden in *artikel 12* genoemd een Raad van Bestuur (Board of Governors), een College van Bewindvoerders (Executive Directors), een Directeur (Managing Director) en een Staf van personeel (Staff).

Alle bevoegdheden van het Fonds berusten bij den Raad van Bestuur. De Raad bestaat uit één bestuurder en één plaatsvervanger, door elk Lid te benoemen. De bestuurders en plaatsvervangers worden benoemd voor 5 jaar, maar kunnen te allen tijde door het benoemende Lid worden ontslagen. Herbenoeming na afloop van de 5 jaren is mogelijk (*sectie 2a*).

De Raad houdt een jaarlijksche vergadering en vergadert voorts, wanneer de Raad zulks beslist, of wanneer de bewindvoerders een vergadering bijeenroepen. Deze laatste zijn verplicht een vergadering bijeen te roepen op verzoek van 5 Leden, of van Leden, die gezamenlijk de helft van het totale stemmen-aantal bezitten (*sectie 2c*). De bestuurders brengen het aantal stemmen uit, dat aan de Leden, die hen hebben benoemd, is toegekend (*sectie 2e*).

De Raad van Bestuur kan alle bevoegdheden, die voor een normale functioneering van het Fonds noodig zijn, delegeren aan het College van Bewindvoerders. Blijkens *sectie 2b* kan o.m. niet gedelegeerd worden het toelaten van nieuwe Leden, het goedkeuren van een wijziging van de quota, het doorvoeren van een uniforme wijziging van de pari-waarde der valuta's, het dwingen van een Lid tot uittreden en het besluiten tot liquideren van het Fonds. De bewindvoerders zijn verantwoordelijk voor de algemeene werkzaamheden van het Fonds, tot welk doel zij de bevoegdheden uitoefenen, die aan hen door den Raad van Bestuur werden gedelegeerd (*sectie 3a*). In *sectie 3f* is bepaald, dat bewindvoerders doorlopend in functie moeten zijn ten hoofdkantore van het Fonds en dat zij zoo vaak bijeen moeten komen als in het belang van het Fonds noodig is. Deze laatste toevoeging maakt het mogelijk, dat in het College van Bewindvoerders zitting zullen nemen personen, die volledig in de monetaire praktijk van hun respectievelijke landen staan, een zaak, waarvan het belang in het bijzonder door de Nederlandsche delegatie werd naar voren gebracht.

De wijze van samenstelling van het College van Bewindvoerders is geregeld in *sectie 3, lid b, c en d*, en in de aan de Fonds-overeenkomst toegevoegde *Schedule C*. Het College moet ten minste bestaan uit 12 personen, die tegelijkertijd een functie als bestuurder mogen vervullen. Voorloopig komen alleen Leden, die op de conferentie van Bretton Woods waren vertegenwoordigd, in aanmerking om bewindvoerders te benoemen of te verkiezen. Vijf bewindvoerders worden hierbij aangewezen door de vijf Leden met de grootste quota, twee worden gekozen door de Latijnsch Amerikaanse republieken en vijf worden gekozen door de overige te Bretton Woods vertegenwoordigde Leden. De verkiezingen vinden iedere twee jaar plaats.

Volgens deze regeling zijn Nederland en België tezamen van een plaats in het College van Bewindvoerders verzekerd. Aannemende, dat alle 44 op de conferentie vertegenwoordigde landen tot het Fonds zullen toetreden, bedraagt de kiesdeeler voor de laatstgenoemde verkiezing van vijf bewindvoerders nl. 5100 stemmen. Het stemmen-aantal, dat door Nederland en België gezamenlijk kan worden uitgebracht, bedraagt 5500 (met Luxemburg er bij 5850) en ligt dus ruim boven deze kiesdeeler.

Indien andere landen, die niet in Bretton Woods waren vertegenwoordigd, tot het Fonds toetreden, kan de Raad van Bestuur, met een meerderheid van 80 % van alle stemmen besluiten het aantal verkozen bewindvoerders uit te breiden. Zoolang de Raad hiertoe niet is overgegaan, hebben de nieuwe Leden niet het recht mee te stemmen bij de verkiezing van bewindvoerders. Hierin ligt een zekere bescherming besloten van den Nederlandsch-Belgischen zetel, welke immers in gevaar zou komen bij een stijging van den kiesdeeler als gevolg van een vermeerdering van het aantal stemmen zonder overeenkomstige vergroting van het aantal keuze zetels. Een tweede uitbreiding kan het College van Bewindvoerders ondergaan op grond van

de bepaling, dat na de tweede normale verkiezing van bewindvoerders de beide Leden, wier saldo bij het Fonds gemiddeld over de afgelopen 2 jaar voor de grootste absolute bedragen kleiner zijn geweest dan het quotum van deze Leden, een plaats in het College moeten krijgen, zoo zij deze althans niet al hebben. Op grond hiervan kan worden verwacht, dat Canada — die na de Vereenigde Staten waarschijnlijk de sterkste positie zal innemen — na twee jaar over een eigen zetel zal kunnen beschikken.

Wat betreft het aantal stemmen, dat een bewindvoerder in het College kan uitbrengen is in *sectie 3, sub i*, bepaald, dat de bewindvoerders, die door de vijf Leden met de grootste quota's zijn aangewezen, evenveel stemmen als deze Leden kunnen uitbrengen, terwijl de gekozen bewindvoerders het aantal stemmen kunnen uitbrengen waarmede zij zijn gekozen.

De directeur van het Fonds wordt blijkens *sectie 4 van artikel XII*, door het College van Bewindvoerders benoemd, en mag noch een bestuurder noch een bewindvoerder zijn. Hij is ambtshalve voorzitter van het College van Bewindvoerders, doch brengt in dit College geen stem uit behalve een beslissende in geval van staking der stemmen. De Directeur is tevens het hoofd van den Staf.

§ 15. Plaats van vestiging van het Fonds.

Artikel XIII bepaalt dat de hoofdzetel van het Fonds zal zijn gevestigd in het Land van het Lid met het grootste quotum. Dit beteekend dus, dat het Fonds zal zijn gevestigd in de Vereenigde Staten. Bijkantoren en Agentenschappen kunnen worden gevestigd in de landen van andere Leden. Elk Lid moet zijn centrale Bank aanwijzen als bewaarplaats voor alle saldi van het Fonds in zijn valuta. Het aan het Fonds toebehorende goud moet aanvankelijk voor de helft in het land van het Lid met het grootste quotum en voor 40 % in de landen met de vier daarop in grootte volgende quota worden aangehouden. Het Fonds is echter vrij daarna te bepalen waar het het goud wenscht te deponeren.

§ 16. Uittreding uit het Fonds.

De Leden worden niet tegen hun wil aan het Fonds gebonden. Hun recht om te allen tijde het lidmaatschap van het Fonds op te zeggen is uitdrukkelijk in *artikel XV, sectie 1*, vastgelegd. De opzegging gaat onmiddellijk in.

Behalve vrijwillige uittreding kent de Fondsovereenkomst ook gedwongen uittreding. Als voor-stadium hiervan is in *sectie 2 van artikel XI*, in aansluiting op hetgeen elders in de overeenkomst reeds met betrekking tot bepaalde onderwerpen is voorgeschreven, bepaald, dat het Fonds het recht heeft, indien een Lid in gebreke blijft zijn verplichtingen na te komen, dit Lid verstoken te verklaren van het recht om van de middelen van het Fonds gebruik te maken (vgl. § 6 en § 7).

Indien het betreffende Lid hierop in strijd blijft handelen met de bepalingen van de overeenkomst kan de Raad van Bestuur, na het Lid te hebben gehoord, met een meerderheid van de bestuursleden en een meerderheid van het totaal aantal stemmen, dat kan worden uitgebracht, beslissen, dat het Lid het Fonds moet verlaten.

Het Fonds en het Lid dat vrijwillig dan wel gedwongen is uitgetreden moeten trachten tot een regeling te komen voor een vlotte afwikkeling van de wederzijdsche verplichtingen. Voor het geval hieromtrent geen overeenstemming wordt bereikt, is in de aan de Fondsovereenkomst toegevoegde *Schedule D*, een bepaalde wijze van afwikkeling voorgeschreven, welke in zeer ruwe trekken op het volgende neerkomt:

Indien het Fonds een grooter saldo in de valuta van een Lid bezit dan de vordering van dat Lid op het Fonds bedraagt (welke vordering in het algemeen gelijk zal zijn aan zijn quotum, aangezien immers tot dit bedrag een bijdrage aan het Fonds moet worden geleverd), wordt het Lid geheel in zijn eigen valuta betaald, en is het tegenover het Fonds gehouden het alsdan nog bij het Fonds resteerende saldo over een periode van vijf jaar tegen goud of vrije deviezen terug te koopen. Is het saldo van het Fonds in de valuta van het Lid niet voldoende om diens vordering geheel te kunnen voldoen, dan moet het Fonds het verschil in goud betalen.

Uit deze regeling blijkt, dat indien het uittredende Lid in het geheel geen transacties met het Fonds heeft gedaan, dat

Lid zijn verplichte bijdrage terugontvangt in dezelfde verhouding van goud en eigen valuta als waarin deze bijdrage was gestort.

§ 17. Noodmaatregelen.

Artikel XVI, sectie 1, schept de mogelijkheid om in geval de werkzaamheden van het Fonds bedreigd worden door noodtoestanden of onvoorziene omstandigheden de bepalingen nopens de koersstabiliteit, het gebruik van de middelen van het Fonds, de terugkoop van eigen valuta, de kosten en de verhouding tot niet-Leden tijdelijk buiten werking te stellen. Het college van bewindvoerders kan hiertoe bij algemeene stemmen besluiten voor een periode van maximaal 120 dagen.

Een beslissing van den Raad van Bestuur, genomen met een meerderheid van 80 pct. van de stemmen, kan deze periode tot een jaar verlengen. Verdere verlenging is zonder wijziging van de overeenkomst echter niet mogelijk.

Tot liquidatie van het Fonds kan slechts worden overgegaan bij beslissing van den Raad van Bestuur, met gewone meerderheid van stemmen genomen (*artikel XVI, sectie 2*). Voor de wijze van financieele afwikkeling welke hierbij moet worden gevolgd moge worden verwezen naar *Schedule E*, waar dit punt is geregeld.

§ 18. Wijziging van de Fondsovereenkomst.

Blijkens *artikel XVII, lid a*, kunnen wijzigingsvoorstellen uitgaan van een Lid, van een bestuurder of van het College van Bewindvoerders. De voorstellen worden behandeld door den Raad van Bestuur. Wanneer deze de voorstellen aanneemt, worden zij aan de Leden medegedeeld. Ten einde van kracht te worden, moeten deze voorstellen worden aanvaard door 3/5 van het aantal Leden, beschikkende over 4/5 van het totaal aantal stemmen, dat kan worden uitgebracht. Blijkens *lid b* van *artikel XVII* zijn er echter drie bepalingen in de overeenkomst, die alleen met algemeene stemmen kunnen worden gewijzigd, nl.:

die betreffende het recht van een Lid te allen tijde zijn lidmaatschap in het Fonds op te zeggen (zie § 16); de bepaling, dat het quotum van een Lid niet zonder diens toestemming kan worden gewijzigd (zie § 4); de bepaling, dat de goudwaarde van de valuta van een Lid niet kan worden gewijzigd, tenzij op voorstel van het Lid (zie § 6).

§ 19. Uitlegging van de Fondsovereenkomst.

In *artikel XVIII* is voorgeschreven, dat indien tusschen het Fonds en een Lid, of tusschen Leden onderling, verschil van meening rijst over de uitlegging van de Fondsovereenkomst, het geschil moet worden voorgelegd aan het College van Bewindvoerders. Van de beslissing van deze laatste kan ieder Lid in beroep gaan bij den Raad van Bestuur. De beslissing van dezen Raad is final. Hangende deze beslissing, mag het Fonds, indien het zulks noodig acht, zich gedragen in overeenstemming met de beslissing van het College van Bewindvoerders.

§ 20. Het in werking treden van het Fonds.

De bepalingen betreffende het inwerking treden van het Fonds worden aangetroffen in *artikel XX*.

Uit *sectie 1*, gelezen in verband met *sectie 2, lid e* en *f*, blijkt, dat de Fondsovereenkomst alléén van kracht wordt, indien zij vóór 31 December 1945 wordt ondertekend door Regeeringen, die op de conferentie van Bretton Woods waren vertegenwoordigd, die tezamen over ten minste 65 pct. van het totaal der quota beschikken en nadat deze Regeeringen de overeenkomst hebben geratificeerd.

Hieruit volgt, dat het van veel belang is dat alle op de conferentie van Bretton Woods vertegenwoordigde landen, die van zins zijn toe te treden, deze beslissing niet tot na 31 December 1945 uitstellen, aangezien het anders wel eens zou kunnen blijken dat het te laat is doordat mede door dit uitstel de Fondsovereenkomst een doode letter is gebleven.

Bij de ondertekening moet de Regeering van het betrokken land een honderste pct. van de bijdrage van dat land in goud of in dollars aan de Regeering der Vereenigde Staten, die in deze als vertegenwoordiger van het op te richten Fonds optreedt, ter dekking van administratieve onkosten betalen (*sectie 2 d*).

De installatie van het bestuur is geregeld in *sectie 3*. Zoodra de overeenkomst van kracht is geworden, benoemen de alsdan toetredende Leden ieder een bestuurder en het Lid met het grootste quotum roept de eerste vergadering van den Raad bijeen. De Raad kiest 7 tijdelijke bewindvoerders; vijf tijdelijke bewindvoerders worden benoemd door de toetredende landen met de grootste quota's. Deze bewindvoerders blijven in functie tot de eerste normale verkiezing van bewindvoerders, welke zoo spoedig mogelijk na 1 Januari 1946 moet plaatsvinden (*artikel XX, sectie 3*).

In *sectie 4, lid a* tot en met *g*, is de belangrijke quaestie geregeld op welke wijze de pari-waarden der valuta's der oorspronkelijke Leden voor de eerste maal moeten worden vastgesteld. Hierbij is in het bijzonder aan de landen, die bezet zijn geweest, ruime gelegenheid gegeven in de practijk en in overleg met het Fonds de meest geschikte pariteit te vinden. De regeling kan in groote lijnen als volgt worden weergegeven.

Wanneer het Fonds meent spoedig wisseltransacties te kunnen beginnen, verzoekt het den Leden de pari-waarde van hun valuta mede te deelen, welke moet zijn gebaseerd op de wisselkoersen geldende 60 dagen voor het van kracht worden van de overeenkomst. Voor een Lid, wiens grondgebied door den vijand niet bezet is geweest, geldt dat deze mededeeling binnen 30 dagen moet worden gedaan. Daarna heeft het Lid echter gedurende 90 dagen het recht het Fonds er van in kennis te stellen dat het de medegedeelde pari-waarde onbevredigend acht. Binnen denzelfden termijn kan het Fonds het Lid kennis geven, dat de medegedeelde pari-waarde zoodanig is, dat reden bestaat om te vreezen voor een overmatig aanspraak maken door het betrokken Lid op de middelen van het Fonds. Indien partijen het in deze gevallen niet eens kunnen worden over een nieuwe pari-waarde, wordt het Lid geacht het Fonds te hebben verlaten. Indien partijen het eens worden over de nieuwe goudwaarde, of indien gedurende de periode van 90 dagen noch het Lid, noch het Fonds bezwaar hebben gemaakt tegen de medegedeelde pari-waarde, wordt deze laatste beschouwd als de definitieve pari-waarde van de betrokken valuta. Van dat tijdstip af is het Lid gerechtigd, zoodra het Fonds wisseltransacties begint, in den door de overeenkomst toegestane omvang vreemde valuta van het Fonds te kopen.

Voor een Lid, wiens grondgebied door den vijand wel bezet is geweest, geldt in de eerste plaats, dat de mededeeling van de pari-waarde kan worden uitgesteld gedurende een tijdperk, dat door het Fonds kan worden bepaald. Voorts wordt de termijn van 90 dagen verlengd met een termijn, waarvan het einde in gemeenschappelijk overleg met het Fonds en het betrokken Lid moet worden vastgesteld. Gedurende dien termijn kan het betrokken Lid meer dan eens de pari-waarde van zijn valuta in overleg met het Fonds wijzigen. Het Fonds kan het Lid toestaan reeds voor afloop van den termijn van de middelen van het Fonds gebruik te maken, echter op voorwaarden, door het Fonds vast te stellen.

Wat betreft de waarde van de munteenheden van koloniën, overzeesche gebiedsdeelen e.d. is bepaald, dat deze in de muntsoort van het moederland moet worden uitgedrukt, waaruit dan door het Fonds de pari-waarde wordt afgeleid. Indien een dergelijk gebied bezet is geweest, gelden ten aanzien van de mededeeling en vaststelling van de waarde van de munteenheid van dat gebied dezelfde bepalingen als die voor landen, welke bezet zijn geweest.

De bovenstaande regeling is alleen van toepassing op de oorspronkelijke Leden van het Fonds. Voor de landen, die na 31 December 1945 toetreden, wordt de pari-waarde van de valuta door het Fonds vastgesteld als onderdeel van de voorwaarden van toelating tot het lidmaatschap (*sectie 4, lid j*).

Tenslotte zij er op gewezen dat het Fonds blijkens *lid h* van *sectie 4* geen wisseltransacties mag beginnen alvorens Leden met gezamenlijke quota van 65 % van het totaal, het recht hebben verkregen, de valuta van andere Leden van het Fonds te kopen. Van belang is hierbij nog, dat is bepaald (*lid i*), dat het Fonds het recht heeft te weigeren, transacties met een Lid te beginnen, indien het Lid in een toestand verkeert, die naar de meening van het Fonds zou leiden tot gebruik van de middelen van het Fonds strijdig met den aard der overeenkomst.

§ 21. Het lidmaatschap van de Bank.

Het lidmaatschap van de Bank staat in beginsel alleen open voor Leden van het Fonds. *Artikel II, sectie 1*, van de Bank-overeenkomst, gelezen in verband met *artikel XI, sectie 2*,

lid e en *f*, bepaalt, dat oorspronkelijke leden van de Bank zullen zijn die Staten, die op de Conferentie van Bretton Woods waren vertegenwoordigd, die vóór 31 December 1945 het lidmaatschap van de Bank aanvaardden, en die tevens Lid van het Fonds zijn. Na dezen datum is de Bank vrij elk ander Lid van het Fonds als Lid van de Bank toe te laten op door de Bank te stellen voorwaarden. *Artikel VI, sectie 3*, schrijft voor, dat wanneer een Lid ophoudt Lid van het Fonds te zijn, het binnen 3 maanden de Bank moet verlaten, tenzij de Bank met 75% van het totale aantal stemmen, dat kan worden uitgebracht, het Lid toestaat, zijn lidmaatschap in de Bank voort te zetten.

Het nauwe verband, dat hier tusschen het Fonds en de Bank is gelegd, vindt zijn grond in de overweging, dat Fonds en Bank elkaar aanvullen. De gedachte hierbij is, dat het Fonds, zonder de Bank, licht tot financiering op langen termijn zal kunnen worden misbruikt, terwijl omgekeerd een goede werking van de Bank een stabielen monetair toestand vereischt, de verwezenlijking waarvan juist het hoofddoel van het Fonds vormt.

Door hun toetreding aanvaardden de Regeeringen het lidmaatschap, zoowel voor het eigen land, als voor hun koloniën, Overzeesche Gebieden, protectoraten en mandaatgebieden (*artikel XI, sectie 2g*).

§ 22. Het kapitaal van de Bank en de deelneming der Leden.

Het kapitaal van de Bank is vastgesteld op 10 milliard Amerikaanse dollars van het goudgehalte van 1 Juli 1944, verdeeld in aandeelen van nominaal \$ 100 000 (*artikel II, sectie 2a*). Elk Lid moet voor een minimum aantal aandeelen deelnemen in het kapitaal van de Bank (*sectie 3a*). Het was oorspronkelijk de bedoeling, dat de Leden in het kapitaal van de Bank zouden deelnemen voor een bedrag gelijk aan dat van hun quotum in het Fonds. In tegenstelling tot het quotum, houdt de verplichte deelneming in het kapitaal van de Bank echter geen verband met de faciliteiten, die aan de Leden kunnen worden verstrekt, doch bepaalt integendeel uitsluitend hun aansprakelijkheid voor de verplichtingen van de Bank. In verband hiernede is de verplichte deelneming in het kapitaal van de Bank van verschillende op de Conferentie van Bretton Woods vertegenwoordigde economisch zwakkere landen lager gesteld dan het quotum van deze landen in het Fonds. Het betreft hier voornamelijk de Latijnsch-Amerikaansche Staten en voorts eenige andere landen, zooals Griekenland en Egypte. Hiertegenover aanvaardden de Vereenigde Staten een aanmerkelijk hoogere bijdrage, terwijl ook Canada en China bereid waren, hun verplichte deelneming in het kapitaal van de Bank hooger te stellen dan hun quotum in het Fonds. De omvang van de verplichte deelneming, zooals deze tenslotte voor de op de Conferentie van Bretton Woods vertegenwoordigde landen werd vastgesteld, is neergelegd in de aan de Bank-overeenkomst toegevoegde *Schedule A*. Ook hier geldt, dat voor zoover deze landen eerst na 31 December 1945 Lid van de Bank worden, het bedrag van hun verplichte deelneming in beginsel door de Bank nieuw kan worden bepaald.

Uit *Schedule A* blijkt, dat het totale bedrag der aan de op de conferentie van Bretton Woods vertegenwoordigde landen toegewezen aandeelen \$ 9,1 milliard bedraagt. Voor overige landen is dus thans nog beschikbaar \$ 0,9 milliard van het kapitaal der Bank. De verplichte deelnemingen van de Vereenigde Staten (\$ 3175 millioen), Groot Brittannië (\$ 1300 millioen), Sowjet Rusland (\$ 1200 millioen), China (\$ 600 millioen) en Frankrijk (\$ 450 millioen) maken gezamenlijk 67¼ % van het kapitaal uit. De verplichte deelneming van Nederland is gelijk aan het quotum in het Fonds en bedraagt derhalve \$ 275 millioen.

De mogelijkheid is geopend, dat de Leden volgens door de Bank te bepalen regelen boven hun verplichte deelneming op aandeelen van de Bank inschrijven (*sectie 3b*). Terwijl de uitgifte van aandeelen aan de oorspronkelijke Leden plaats vindt à pari, kan de Bank met meerderheid van het totale aantal stemmen, dat kan worden uitgebracht, voor later uit te geven aandeelen een anderen prijs vaststellen (*sectie 4*). De door de Bank uitgegeven aandeelen kunnen niet worden bezwaard en kunnen alleen aan de Bank worden overgedragen (*sectie 10*).

De Bank kan blijkens *sectie 2b* van *artikel II* met 75 % van het totale aantal stemmen, dat kan worden uitgebracht, besluiten het kapitaal te verhoogen. In een zoodanig geval krijgen de Leden gelegenheid hun deelneming proportioneel te ver-

hoogen, maar een Lid is niet verplicht in het verhoogde kapitaal deel te nemen (*sectie 3c*).

§ 23. Tijdstip en wijze van storting op de aandelen.

Het tijdstip en de wijze van storting op de aandelen is geregeld in *sectie 5, 7 en 8 van artikel II*. Uit deze bepalingen blijkt dat de storting op de aandelen in twee gedeelten is gesplitst. Het eerste gedeelte omvat 20 % van de deelneming en moet binnen afzienbaren tijd worden voldaan met inachtneming van de volgende regelen. Binnen 60 dagen, nadat de Bank is begonnen te werken, moeten de Leden 2 % van hun deelneming in goud of Amerikaansche dollars storten. Hierbij mogen landen, die bezet zijn geweest, een vierde van hun goud-bijdrage, d.i. $\frac{1}{2}$ % van hun deelneming, gedurende 5 jaren uitstellen. Voorts mogen deze landen de betaling van hun goud-bijdrage uitstellen gedurende een door de Bank te bepalen periode, indien zij op het tijdstip, waarop de Bank begint te werken, nog niet over hun goud-voorraad kunnen beschikken. De overige 18 % moeten worden voldaan in de eigen valuta der Leden, en kunnen daartoe door de Bank worden opgeroepen in bedragen van maximaal 5 % van de deelneming per 3 maanden, waarbij de Bank evenwel verplicht is gedurende het eerste jaar de Leden boven en behalve hun goud-bijdrage tenminste 8 % van hun deelneming te doen storten.

De storting van het resterende tweede gedeelte, omvattende 80 % der deelneming, vindt voorloopig niet plaats. Zij geschiedt eerst, indien en naarmate de Bank daartoe oproept, ter voldoening van haar verplichtingen, voortvloeiende uit het verleen van garanties en het uitleenen van van derden opgenomen gelden (zie hierna § 28). De Leden hebben hierbij de keuze te voldoen in goud of Amerikaansche dollars, dan wel in de muntsoort, die de Bank voor het voldoen van haar verplichtingen noodig heeft.

Voor Nederland beteekent een en ander, dat het Koninkrijk, bij een verplichte deelneming van \$ 275 miljoen, 2 % d.i. \$ 5,5 miljoen in goud moet storten (waarvan \$ 1,375 miljoen over 5 jaar) en 18 % d.i. \$ 49,5 miljoen in guldens, die zooals hierna nog zal blijken (§ 26) alleen met toestemming van het Koninkrijk door de Bank mogen worden uitgeleend, terwijl 80 % d.i. \$ 220 miljoen een verplichting in vreemde valuta blijft, waarvan de voldoening door de Bank onder bepaalde hierna in § 28 te bespreken omstandigheden kan worden verlangd.

In verband met dit laatste punt is het van belang te wijzen op *sectie 6 van artikel II*, waar uitdrukkelijk is bepaald, dat de aansprakelijkheid van de Leden beperkt blijft tot het nog niet volgestorte gedeelte van hun deelneming in het kapitaal van de Bank.

Evenals bij het Fonds is ook in de Bank-overeenkomst een „goud-clausule” opgenomen, ten einde de goudwaarde van de door de Bank aangehouden vreemde valuta, te waarborgen. De betreffende regeling wordt aangetroffen in *sectie 9 van artikel II*.

§ 24. De werkzaamheden van de Bank.

Van de middelen en faciliteiten der Bank kunnen uitsluitend de Leden gebruik maken, alsmede hun staatkundige onderafdeelingen en industriele-, handels- en landbouwondernemingen binnen hun gebieden (*artikel III, sectie 1 en 4*).

In *artikel 4, sectie 1a*, wordt een opsomming gegeven van de methoden, volgens welke de Bank, ter verwezenlijking harer doeleinden, te werk kan gaan. Bepaald is, dat zij leeningen kan verstrekken of in leeningen kan deelnemen, zoowel met haar eigen middelen (gestort kapitaal en gevormde overschotten en reserves) als ook met middelen, die zij op de kapitaalmarkt harer Leden of langs anderen weg heeft geleend. Voorts kan zij leeningen, die door particuliere beleggers via de gebruikelijke kanalen zijn verstrekt, geheel of gedeeltelijk garandeeren. Ten aanzien van dit laatste punt werd op de conferentie van Bretton Woods overwogen, dat in sommige gevallen groote beleggers bereid zullen zijn met een gedeeltelijke garantie genoegen te nemen. Tevens kan worden opgemerkt, dat in een gedeeltelijke garantie een zekere waarborg kan liggen tegen lichtvaardigheid van de zijde van den geldschieter.

Van groot belang is de bepaling (*artikel III, sectie 3*), dat het totaal van de uitstaande leeningen en garanties nimmer 100 % van het geplaatste kapitaal en de reserves der Bank mag overschrijden. Op de conferentie overheerschte aanvankelijk de

opvatting, dat een aanmerkelijk hogere grens kon worden gekozen. Vooral aan het aandringen der Nederlandsche delegatie, die op het groote belang er van wees de garanties van de Bank inderdaad volwaardig te maken, is het te danken, dat het maximum op een lager niveau werd gesteld.

De Bank dient blijkens *artikel III, sectie 1*, bij de uitoefening van haar functie naar billijkheid aandacht (*equitable consideration*) te besteden, zoowel aan projecten voor wederopbouw als aan projecten voor economische ontwikkeling. Ten einde het herstel van door den oorlog zwaar getroffen gebieden te vergemakkelijken, dient de Bank bij de vaststelling van haar voorwaarden, de financiële lasten voor de betrokken landen zooveel mogelijk te verlichten.

§ 25. Voorwaarden, waarop de Bank leeningen kan verstrekken of garandeeren.

De Bank mag slechts leeningen verstrekken of garandeeren, indien bepaalde voorwaarden zijn vervuld. Deze voorwaarden, die zijn neergelegd in *sectie 4 van artikel III*, hebben ten doel de belangen van de Bank als financieringsinstelling zooveel mogelijk te waarborgen.

In de eerste plaats is bepaald dat, tenzij het Lid, op wiens grondgebied het leeningsproject wordt uitgevoerd, zelf debiteur is, dit Lid, zijn Centrale Bank of een daarmee vergelijkbaar lichaam, dat door de Bank als zodanig wordt geaccepteerd, de leening volledig dient te garandeeren.

De Bank moet voorts de overtuiging hebben, dat de debiteur zonder steun van de Bank niet in staat zou zijn om de leening te verkrijgen op voorwaarden, die naar het oordeel van de Bank, redelijk zijn. Uit deze bepaling blijkt duidelijk, dat de Bank geenszins de particuliere investerings-activiteit beoogt uit te schakelen, doch integendeel deze wenscht aan te moedigen en aan te vullen.

Een derde voorwaarde is, dat een Commissie van de Bank een schriftelijk rapport moet hebben uitgebracht, waarin het project na zorgvuldige studie wordt aanbevolen. Deze „Loan Committees”, die in *artikel V, sectie 7*, nader zijn geregeld, worden door de Bank benoemd. Zij bestaan uit een of meer leden van den technischen staf der Bank en een deskundige, aangevoerd door den Bestuurder, die het Lid vertegenwoordigt, binnen wiens gebied het project is gelegen.

Verder moet de Bank van meening zijn, dat de rentevoet, het aflossingsplan en de andere kosten (waaronder de aan de Bank te betalen provisie) — in aanmerking genomen den aard en het risico van het project — redelijk zijn. Ook dient de Bank terdege rekening te houden met de vooruitzichten, dat de verplichtingen onder de leening zullen worden nagekomen.

Tenslotte is bepaald, dat behoudens in bijzondere omstandigheden, de leeningen, verstrekt of gegarandeerd door de Bank, voor bepaalde projecten voor wederopbouw of economische ontwikkeling moeten zijn bestemd. In verband hiermede is in *sectie 5 van artikel III* bepaald, dat de Bank er op dient toe te zien, dat de leening inderdaad uitsluitend wordt gebruikt voor de doeleinden, waarvoor zij was verstrekt.

§ 26. Beperkende bevoegdheden der Leden ten aanzien van het door de Bank verstrekken of garandeeren van leeningen.

Zoowel met betrekking tot de aanwending door de Bank van de valuta's, ontvangen uit hoofde van de 20 % kapitaalstorting, als ook met betrekking tot het door de Bank garandeeren van leeningen en opnemen van gelden van derden, teneinde daaruit leeningen te verstrekken, zijn aan de Leden, wier valuta's bij deze transacties rechtstreeks zijn betrokken, zekere bevoegdheden toegekend.

In de eerste plaats is bepaald (*artikel IV, sectie 2a en b*), dat leeningen uit het gestorte kapitaal alleen kunnen worden verstrekt met toestemming van het Lid, wiens valuta wordt geleend, terwijl hetzelfde vereichte geldt voor het weder uitleenen of in andere muntsoort omwisselen van de op eerst bedoelde leeningen ontvangen aflossingen. Dit beteekent, dat b.v. Nederland een vetorecht kan uitoefenen ten aanzien van guldensleeningen, te verstrekken uit de door Nederland, uit hoofde van de verplichte deelname in het kapitaal van de Bank, gestorte guldens (maximaal de tegenwaarde van 18 % van \$ 275 miljoen). Het vereichte van toestemming door het Lid, wiens valuta het betreft, geldt evenwel niet, wanneer het geplaatste kapitaal van de Bank geheel is volgestort en de betrokken saldi noodig zijn —

eventueel na inwisseling in een andere muntsoort — om te voldoen aan de verplichtingen van de Bank.

In de tweede plaats is voorgeschreven (*artikel IV, sectie 1b en 2e*), dat de Bank voor het opnemen van gelden, teneinde daaruit een leening te verstrekken en voor het garanderen van een door derden verstrekte leening, de toestemming moet verkrijgen van het Lid, op wiens markt de gelden worden opgenomen, alsmede het Lid, in wiens muntsoort de leening is uitgedrukt. (In de meeste gevallen zal het hierbij wel om hetzelfde Lid gaan). Deze toestemming moet tevens inhouden, dat de leening-opbrengst vrijelijk mag worden ingewisseld in de valuta van andere Leden. Het blijkt dus, dat ook hier door de rechtstreeks betrokken Leden een veto kan worden uitgeoefend. Nadat deze Leden eenmaal in de leening hebben toegestemd, is de debiteur echter vrij om de leening-opbrengst in welk bij de Bank aangesloten land dan ook, te besteden. In dit verband is ook van belang *artikel III, sectie 5a*, waar is bepaald, dat de Bank niet het recht heeft de voorwaarde te stellen, dat de opbrengst van een leening binnen het gebied van bepaalde Leden moet worden besteed.

Wat betreft de andere middelen, waarover de Bank de beschikking krijgt — hetzij door den verkoop van goud, hetzij uit hoofde van ontvangsten rente, provisie of kostenvergoedingen — bepaalt *artikel IV, sectie 2d*, dat deze door de Bank vrijelijk en zonder beperking van de zijde der Leden kunnen worden aangewend.

§ 27. Overige bepalingen met betrekking tot het door de Bank verstrekken of garanderen van leeningen.

Behoudens hetgeen dienaangaande in de Bank-overeenkomst is voorgeschreven, worden de voorwaarden, waarop leeningen worden verstrekt of garanties worden gegeven, door de Bank bepaald. Dit geldt in het bijzonder voor het vaststellen van rente-, aflossings- en/of provisiebepalingen (*artikel IV, sectie 4a en 5d*). In *sectie 10 van artikel IV* is echter uitdrukkelijk vastgelegd, dat de Bank zich bij haar beslissingen niet mag laten leiden door politieke of andere niet-economische overwegingen.

De provisie, die door de Bank, bij het verstrekken van leeningen uit gelden van derden en bij het garanderen van leeningen, die door derden zijn verstrekt, in rekening wordt gebracht, dient voor de eerste tien jaren ten minste 1 % en ten hoogste 1½% te bedragen. Zij wordt berekend over het uitstaande gedeelte der leening. Na 10 jaren heeft de Bank het recht de provisie te verlagen voor loopende leeningen en garanties, dan wel voor nieuwe leeningen en garanties een lagere of hogere provisie te bedingen (*artikel IV, sectie 4a en 5a*). De Bank is dus slechts een betrekkelijk geringe speling gegeven om bij projecten met een grooter risico een hogere, en bij projecten met een kleiner risico een lagere provisie overeen te komen.

In *artikel IV, sectie 6*, is bepaald, dat de Bank de provisie-ontvangsten uit hoofde van gegeven garanties en verstrekte leeningen moet gebruiken tot het vormen van een bijzondere reserve. Deze reserve moet in liquiden vorm worden aangehouden en mag uitsluitend worden aangewend ter bestrijding van verplichtingen van de Bank, voortvloeiende uit het in gebreke blijven van debiteuren of borgen (zie § 28).

Met betrekking tot de door de Bank zelf te verstrekken leeningen is in *artikel IV, sectie 3*, als algemeene regel voorgeschreven, dat de Bank den debiteur daarbij die vreemde valuta's moet verschaffen, die de debiteur noodig heeft voor uitgaven in het gebied van andere Leden, ten behoeve van het uit te voeren project. Op deze regel bestaan echter drie uitzonderingen.

De eerste is, dat in uitzonderlijke omstandigheden, indien de debiteur niet in staat is, om op redelijke voorwaarden in het eigen land gelden op te nemen voor aldaar te verrichten uitgaven, noodig voor de uitvoering van het project, de Bank den debiteur als deel van de leeningen, de benodigde eigen valuta kan verschaffen. De tweede uitzondering heeft betrekking op het geval, dat de uitvoering van het project indirect leidt tot een verhoogde behoefte aan vreemde valuta bij den debiteur, hetzij doordat de uitgaven in het eigen land uiteindelijk toch ook invoer noodzakelijk maken, hetzij doordat deze uitgaven de export-mogelijkheden beperken. In deze gevallen kan de Bank den debiteur boven de rechtstreeksche deviezen-behoefte een bedrag aan goud of vreemde valuta's verschaffen, hetwelk echter de binnenlandsche uitgaven van den debiteur in verband met het project in geen geval mag overschrijden.

De laatste uitzondering heeft betrekking op het verschaffen van vreemde valuta's aan het Lid, binnen wiens gebied de opbrengst van de leening wordt besteed. In uitzonderlijke omstandigheden kan de Bank op verzoek van dat Lid een gedeelte van de valuta van dat Lid tegen goud of vreemde deviezen terug koopen, indien namelijk de besteding van de leening-opbrengst leidt tot een verhoogde behoefte aan vreemde valuta bij het betrokken Lid. Te denken valt hier b.v. aan de situatie, waarin Nederlandse toestemming zou geven tot een guldenleening voor den aankoop van Nederlandsche producten, terwijl voor de vervaardiging dezer producten zekere grondstoffen uit het buitenland zouden moeten worden betrokken.

Lid b van sectie 4, artikel IV, schrijft voor, dat in de leening-overeenkomsten moet worden vastgelegd in welke muntsoort of muntsoorten de betalingen voor rente, aflossing en provisie aan de Bank moeten worden verricht. De debiteur heeft echter het recht in goud te betalen of in een andere muntsoort dan die, welke in de overeenkomst is vastgelegd, mits deze muntsoort door de Bank wordt goedgekeurd.

In het geval van leeningen, verstrekt uit de eigen middelen van de Bank moet de overeenkomst inhouden, dat de betalingen moeten worden voldaan in de valuta, die geleend is, tenzij het Lid, wiens muntsoort het betreft, toestemt in betaling in een andere valuta. Betalingen op dergelijke leeningen moeten gelijk zijn aan de waarde van zulke betalingen op het tijdstip, waarop de leening werd verstrekt, berekend in een muntsoort, die voor dat doel door de Bank met een meerderheid van 75 % der stemmen is aangewezen (specified currency). Deze laatste bepaling dient om de waarde van de eigen middelen van de Bank zooveel mogelijk in stand te houden. Men heeft hier niet zoover willen gaan een goudclausule, zooals in § 23 genoemd, voor te schrijven. Het lijkt waarschijnlijk, dat de onderhavige clausule in de praktijk een dollar-clausule zal blijken te zijn.

Ten einde te vermijden, dat de Bank een positie zou gaan aanhouden in vreemde valuta, en daardoor een koersrisico zou gaan lopen, is ten slotte in hetzelfde lid van sectie 4 bepaald, dat in het geval van leeningen, verstrekt uit van derden opgenomen gelden, het totale bedrag, dat de Bank in een bepaalde valuta heeft te vorderen, nimmer het bedrag, dat de Bank in dezelfde valuta schuldig is, mag overschrijden.

§ 28. De positie van de Bank ingeval de debiteuren hun verplichtingen niet nakomen.

Wanneer de betaling van rente en aflossing van door de Bank verstrekte of gegarandeerde leeningen moeilijkheden ondervindt, kan de Bank, indien zij zulks nuttig acht, met het betrokken Lid een nadere regeling treffen, hetzij door het Lid toe te staan gedurende een periode van ten hoogste 3 jaren betalingen in zijn eigen valuta te doen — mits daarbij aan zekere door de Bank te bepalen voorwaarden wordt voldaan (o.a. betreffende het terugkopen van deze valuta) —, hetzij door de bepalingen betreffende de aflossing te wijzigen en/of den looptijd van de leening te verlengen, hetzij op andere wijze (*artikel IV, sectie 4c en 7a*).

Voorzover het in gebreke blijven van debiteuren zulks noodzakelijk maakt, moeten de betalingen, die de Bank moet verrichten, ter voldoening van haar ter zake van opgenomen gelden of verstrekte garanties aangegane verplichtingen allereerst worden bestreden uit de bijzondere risico-reserve (§ 27) en vervolgens, indien noodig, uit andere reserves, overschotten, en beschikbaar kapitaal. Eerst nadat gebleken is, dat dit nog niet voldoende is, mag de Bank een gedeelte van het geplaatste, doch niet gestorte kapitaal oproepen (*sectie 7b en c*).

Vooraf op aandringen van de Nederlandsche delegatie is ten slotte bepaald (*sectie 7c*), dat de Bank de bevoegdheid heeft om, wanneer zij reden heeft om aan te nemen, dat de debiteur geruimen tijd in gebreke zal blijven, de door haar gegarandeerde leening of — indien zij zelf gelden heeft opgenomen, om daaruit een leening te verstrekken — de door haar opgenomen leening, vervroegd af te lossen, tot welk doel de Bank eveneens storting op aandeelen kan aanvragen.

Met het oog hierop dienen de garanties van de Bank de clausule te bevatten, dat de Bank het recht heeft de gegarandeerde schuldbekentenissen bij het in gebreke blijven van den debiteur in te koopen (*artikel IV, sectie 5c*). Langs dezen weg kan worden vermeden, dat de Bank gedurende vele jaren een rente moet blijven betalen, waarbij de hoofdsom als gevolg van in gebreke blijven van den debiteur uiteindelijk toch ook nog voor haar

rekening komt. Aangezien men echter anderzijds het jaarlijksche risico voor de deelnemers tot het moeten storten in vreemde valuta van bedragen in verband met het in gebreke blijven van debiteuren, zooveel mogelijk heeft willen beperken, is als restrictie gesteld, dat de Bank voor het uit de markt nemen van leeningen jaarlijks niet meer dan 1 % van het kapitaal mag oproepen. In dit licht moet ook worden gezien het hierboven genoemde voorschrift, dat de bijzondere reserve in liquiden vorm moet worden aangehouden. Indien de Bank er voor zorgdraagt steeds voldoende liquide middelen te hebben om bij een eventueel in gebreke blijven van debiteuren en borgen haar verplichtingen prompt te kunnen nakomen, zoodat vermeden wordt, dat de door de Bank gegarandeerde of opgenomen leeningen voor de hoofdsom opeischbaar worden, zal de aansprakelijkheid, die op de Leden ter zake van het niet volgestorte gedeelte van het kapitaal rust, in hoofdzaak beperkt blijven tot den jaarlijkschen dienst der gegarandeerde en opgenomen leeningen. Stelt men dezen dienst op 5 à 6 % en neemt men in aanmerking, dat uit *artikel III, sectie 3* (zie § 24) volgt, dat de door de Bank gegarandeerde en opgenomen leeningen nimmer de ongestorte 80 % van het kapitaal zullen overtreffen, dan kan worden gezegd, dat het jaarlijksche valuta-risico voor de Leden in het algemeen beperkt zal blijven tot ten hoogste 5 à 6 % van het ongestorte gedeelte hunner kapitaal-deelname, d.i. voor Nederland 5 à 6 % van \$ 220 miljoen.

§ 29. Het stemrecht van de Leden van de Bank.

Evenals bij het Fonds krijgt ieder Lid 250 basisstemmen plus één stem per aandeel van \$ 100 000 (*artikel V, sectie 3*). Nederland zal dus ook bij de Bank 3000 stemmen kunnen uitbrengen. Indien de 44 der op de conferentie van Bretton Woods vertegenwoordigde landen met gezamenlijke deelnemingen van \$ 9,1 milliard tot de Bank toetreden, bedraagt het totale stemmenaantal 102 000, bestaande uit 91 000 aandeel-stemmen en 11 000 basis-stemmen. Hiervan bezitten de vijf landen met het grootste aantal aandelen respectievelijk 32 000 (de Vereenigde Staten, 13 250 (het Vereenigd Koninkrijk), 12 250 (de Sowjet-Unie), 6 250 (China) en 4750 (Frankrijk) stemmen, d.i. gezamenlijk 68 500 stemmen of ruim 66 % van het totaal van 102 000 stemmen. In tegenstelling tot de Fondsovereenkomst zijn in de Bankovereenkomst geen bepalingen opgenomen betreffende vermindering van het stemmenaantal van Leden, die debiteuren van de Bank zijn.

Behoudens waar zulks in de Bankovereenkomst anders is bepaald, worden alle beslissingen van de Bank met gewone meerderheid van stemmen genomen.

§ 30. Organisatie en beheer van de Bank.

Blijkens *artikel 5, sectie 1, 2, 4 en 5*, beschikt de Bank evenals het Fonds over een Raad van Bestuur („Board of Governors”), een College van Bewindvoerders (Executive Directors) en een Directeur, die bij de Bank den titel van President draagt. Deze organen en hun bevoegdheden zijn op ongeveer overeenkomstige wijze geregeld als die bij het Fonds. Opgemerkt zij hier slechts, dat ten aanzien van de Benoeming van het College van Bewindvoerders (*sectie 4, en Schedule B*) het verschil bestaat, dat geen vaste zetels ter beschikking worden gesteld van de beide Leden van wier kapitaalstorting de Bank het grootste gebruik zal hebben gemaakt, terwijl de Latijnsch-Amerikaansche landen evenmin op vaste zetels aanspraak kunnen maken. Dit laatste geschiedde, omdat deze landen in de Bank slechts over weinig stemmen beschikken, zulks als gevolg van het feit, dat hun deelneming in de Bank kleiner is dan hun quotum in het Fonds.

Wat betreft Nederland en België, deze hebben ook zonder Luxemburg ruim genoeg stemmen (tezamen 5500) om gezamenlijk bij de Bank van een zetel in het College van Bewindvoerders verzekerd te kunnen zijn.

Behalve de hiergenoemde organen bestaat bij de Bank ook nog een Raad van Advies (*artikel V, sectie 6*). Deze Raad telt tenminste 7 leden, die worden aangewezen door de Raad van Bestuur. Onder de leden moeten o.m. vertegenwoordigers zijn van de belangen van bankwezen, handel, industrie, werknemers en landbouw van zooveel mogelijk verschillende nationaliteiten. De leden van den Raad van Advies hebben zitting voor 2 jaar en kunnen worden herbenoemd.

§ 31. Plaats van vestiging van de Bank.

Ten aanzien van de vestigingsplaats van de Bank en de plaats, waar de goud-voorraad moet worden aangehouden, gelden overeenkomstige bepalingen als voor het Fonds, behoudens, dat de Bank — zulks in tegenstelling tot het Fonds — ook regionale kantoren kan oprichten (*artikel V, sectie 9, 10 en 11*).

§ 32. Uittreding uit de Bank.

Evenals in de Fondsovereenkomst is ook in de Bankovereenkomst uitdrukkelijk bepaald (*artikel VI, sectie 1*), dat de Leden te allen tijde het recht hebben hun lidmaatschap op te zeggen, welke opzegging onmiddellijk in gaat.

Gedwongen uittreding is mogelijk, zoowel indien een Lid ophoudt Lid van het Fonds te zijn (zie § 21), alsook indien een Lid in gebreke blijft in de nakoming van zijn verplichtingen. In dit laatste geval kan de Raad van Bestuur met een meerderheid van het totale aantal stemmen, dat kan worden uitgebracht, besluiten om het Lid te schorsen. Indien de schorsing niet binnen één jaar met dezelfde meerderheid is opgeheven, houdt het Lid automatisch op, Lid te zijn van de Bank (*artikel VI, sectie 2*).

De financiële afwikkeling tusschen het uitgetreden Lid en de Bank is geregeld in *sectie 4 van artikel 6*. De hoofdtrekken hiervan zijn de volgende. De Bank neemt de aandelen van het uitgetreden Lid over tegen de boekwaarde ten tijde van de beëindiging van het lidmaatschap en tegen betaling in de valuta van het Lid of, ter keuze van de Bank, in goud. Deze betaling wordt echter opgeschort zolang en voorzover het gewezen Lid nog verplichtingen aan de Bank heeft uit hoofde van door hem opgenomen of gegarandeerde leeningen. Bovendien blijft het gewezen Lid binnen de grenzen van zijn deelneming in het kapitaal van de Bank aansprakelijk voor verplichtingen, door de Bank vóór de beëindiging van het lidmaatschap aangegaan.

§ 33. Liquidatie van de Bank.

De liquidatie van de Bank en de daarbij te volgen financiële afwikkeling is geregeld in *sectie 5 van artikel VI*. Hierin is bepaald, dat het College van bewindvoerders bij een noodtoestand de werkzaamheden van de Bank met betrekking tot nieuwe zaken tijdelijk kan stopzetten, totdat een beslissing daaromtrent kan worden genomen door den Raad van Bestuur. Deze laatste kan alleen met meerderheid van de bestuurders, vertegenwoordigend een meerderheid van het totale aantal stemmen, dat kan worden uitgebracht, tot liquidatie besluiten. Na een besluit tot liquidatie dienen de loopende zaken te worden afgewikkeld. De aansprakelijkheid, die op de Leden ter zake van het niet gestorte gedeelte van het kapitaal rust, blijft hierbij volledig bestaan, totdat alle vorderingen van crediteuren, waaronder begrepen mogelijke vorderingen op grond van verstrekte garanties, zijn voldaan. Eerst hierna kunnen eventuele resteerende middelen van de Bank onder de Leden worden verdeeld, indien de Raad van Bestuur wederom met dubbele meerderheid daartoe besluit.

§ 34. Rechtspositie, vrijstellingen en privilegiën van de Bank.

Blijkens *artikel VII* is de rechtspositie van de Bank op overeenkomstige wijze geregeld als die van het Fonds. Ook de Bank bezit zekere privilegiën en een zekere mate van onschendbaarheid. Wel kan de Bank worden gedagvaard in het gebied van een Lid, waarbinnen zij een kantoor heeft, voor gerechtelijke doeleinden domicilie heeft gekozen, of effecten heeft uitgegeven of gegarandeerd.

§ 35. Uitlegging en wijziging van de Bankovereenkomst.

De bepalingen nopens de uitlegging van de Bankovereenkomst (*artikel IX*) zijn geheel overeenkomstig die betreffende de uitlegging van de Fonds-overeenkomst.

Hetzelfde geldt voor de procedure, volgens welke wijzigingen in de Bankovereenkomst kunnen worden aangebracht (*artikel VIII*). Alleen met algemeene stemmen van de Raad van Bestuur kunnen worden gewijzigd: het recht van uittreding uit de Bank (zie § 32), de bepaling, dat geen Lid kan worden gedwongen deel te nemen in een vergroting van het kapitaal van de Bank (zie § 22) en de bepaling, dat de aansprakelijk-

heid der Leden beperkt blijft tot het niet volgestorte gedeelte van hun kapitaal-deelname (zie § 23).

§ 36. Het in werking treden van de Bank.

Ook de bepalingen omtrent het van kracht worden van de Bank-Overeenkomst (*artikel XI*) zijn, voor zoover van toepassing, gelijk aan die betreffende de Fonds-overeenkomst.

Uit *sectie 1*, gelezen in verband met *sectie 2, lid e*, volgt dat de Bankovereenkomst alleen van kracht wordt, indien zij vóór 31 December 1945 wordt ondertekend door op de conferentie van Bretton Woods vertegenwoordigde landen, die — tevens het lidmaatschap in het Fonds aanvaard hebbende — tezamen in ten minste 65 pct. van het geplaatste kapitaal hebben deelgenomen, en nadat de overeenkomst door deze landen is geratificeerd.

Evenals in de Fondsovereenkomst is bepaald, moet bij onder-teekening een gering bedrag aan goud — nl. een honderdste procent van de verplichte deelneming —, aan de Regeering der Vereenigde Staten worden betaald, ter dekking van administratieve onkosten. De benoeming resp. verkiezing van voorloopige bewindvoerders is op dezelfde wijze geregeld als bij het Fonds. Vermeldt wordt hier nog slechts, dat de Bank, alvorens met haar werkzaamheden te beginnen, zulks aan de Leden moet mededeelen.

§ 37. De resoluties, aangenomen op de conferentie van Bretton Woods.

Ten besluite van de bespreking van de Final Act van Bretton Woods dienen hier nog kort te worden vermeld enkele algemeene verklaringen, die op de conferentie werden afgelegd en die eveneens in de Final Act zijn opgenomen.

Met betrekking tot het zilver werd, vooral op aandringen van de zilverlanden, een verklaring opgesteld, waarin op het belang van het zilvervraagstuk werd gewezen en waarin verdere internationale bestudeering van het vraagstuk wordt aanbevolen. Voorts werd in een andere resolutie aanbevolen de zoo spoedig mogelijke liquidatie van de Bank voor Internationale Betalingen te Basel. Bijzondere aandacht had ook het vraagstuk van het opsporen van vijandelijk vermogen en ge-roofde eigendommen. Aanbevelingen ter zake werden in een afzonderlijke resolutie neergelegd.

Van het meeste belang, gezien in verband met de doelstellingen van Fonds en Bank, is evenwel een verklaring, welke werd opgesteld met betrekking tot bepaalde internationale economische vraagstukken. De tekst hiervan is, mede in Nederlandsche vertaling, als Bijlage 2 bij deze Memorie afgedrukt. Uitgangspunt voor de verklaring vormde de overweging, dat ordelijke monetaire toestanden alleen niet in staat zullen zijn een opbloei van den internationalen handel tot stand te brengen; noodig is uiteraard ook, dat de diverse handelsbelemmeringen zelve uit den weg worden geruimd. Voorts was men zich er evenzeer van bewust, dat de doeleinden van het monetaire Fonds — stabiliteit der wisselkoersen en vrijheid van het loopende betalingsverkeer — slechts dan zullen kunnen worden bereikt, wanneer zekere economische voorwaarden zijn vervuld, bij gebreke waarvan de betalingsbalansen voortdurend weer dreigen te worden verstoord. Een en ander gaf de conferentie aanleiding een dringende aanbeveling aan de deelnemende Regeeringen te richten om, in aansluiting op de ter conferentie voorgestelde voorzieningen op monetair gebied, zoo spoedig mogelijk overeenstemming trachten te bereiken, nopens de beste wijze, waarop de internationale handelsbelemmeringen kunnen worden opgeheven, de afzet van internationale massa-artikelen tegen redelijke prijzen kan worden verzekerd, de speciale internationale vraagstukken voortvloeiende uit den overgang van de oorlogs- naar de vredes-economie kunnen worden opgelost, en de economische politiek der betrokken landen, gericht op een zoo hoog mogelijk niveau van werkgelegenheid en welvaart, onderling in overeenstemming kan worden gebracht.

Slobeschouwing.

Zowel het Internationale Monetaire Fonds als de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, moeten in de eerste plaats worden beschouwd als instrumenten ter bevordering en verwezenlijking van geordende internationale samenwerking op monetair gebied. Er zullen weinigen zijn, die het belang en de

noodzaak van een dergelijke samenwerking, in het bijzonder onder de huidige omstandigheden, zullen ontkennen. Reeds de dertiger jaren hebben aangetoond, tot welke hoogst ernstige gevolgen het ontbreken van een effectieve samenwerking kan leiden. De steeds verdere afsnoering van het wereldverkeer en de om zich heen grijpende werkloosheid werden in niet geringe mate in de hand gewerkt door de ongeregelde toestanden op monetair gebied na de ineensinking van den gouden standaard. De geschiedenis dier jaren heeft het groote belang van het streven in het algemeen naar stabiliteit der wisselkoersen en zoo groot mogelijke vrijheid van het betalingsverkeer op den voorgrond gebracht. Dit streven stelt als onmisbare voorwaarden voorop internationale samenwerking en onderlinge hulpverlening, alsmede beïnvloeding van en geven van advies aan de individuele landen op monetair terrein. Aan de vervulling van deze voorwaarden zal het werk van Fonds en Bank gewijd zijn.

Het scheppen van orde in het internationale betalingsverkeer door herstel van multilaterale verrekening en het tegengaan van discrimineerende maatregelen op monetair gebied is op zich zelf een wereldbelang van de eerste orde. Het binden der deelnemers aan bepaalde spelregels, waardoor bestaande moeilijkheden door gezamenlijk overleg en door rekening te houden met belangen van anderen kunnen worden overwonnen, is een groote winst tegenover de chaotische toestanden van de jaren na 1930. Ten tijde van den orthodoxen gouden standaard bestond de stilzwijgende afspraak tusschen de deelnemers, dat zij op soortgelijke wijze op evenwichtsverschuivingen zouden reageren. Na 1930 ging een ieder zijn eigen weg. Herstel van den gouden standaard in zijn klassieke gedaante is noch wenschelijk noch mogelijk. De ervaring heeft geleerd, dat de huidige economische structuur te weinig veerkracht bezit om een spontaan herstel van den evenwichtstoestand te bewerkstelligen op uitsluitend monetaire prikkels. De opofferingen, die men zich moest getroosten tot handhaving van den gouden standaard, wogen niet op tegen de voordeelen van stabiele wisselkoersen, doordat het evenwichtsherstel veelal eerst tot stand kwam op een niveau waarbij de bezettingsgraad van het bedrijfsleven op een bedenkelijk laag peil zakte.

Het stelsel, dat is neergelegd in de overeenkomsten van Bretton Woods, kan men beschouwen als een gemitigeerden gouden standaard, waarbij door het openen van de mogelijkheid om tegen eigen valuta buitenlandse valuta's bij het Fonds te koopen en weder te verkoopen, wordt getracht aan den gouden standaard het al te starre karakter te ontnemen. Het Internationale Monetaire Fonds neemt voor een groot deel de functie over die vroeger aan de kapitaalbewegingen op korten termijn als evenwichtsherstellende factor toekwam, terwijl de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling ten aanzien van de langlopende kapitaalbewegingen als een aanvullend organisme is gedacht. Door het koppelen der valuta's aan het goud, door het vastleggen der pariteiten en het beperken der maximum afwijking van de koersen ten opzichte van de pariteit, door het wijzigen der pariteiten afhankelijk te stellen van de goedkeuring van het Fonds, door het verbieden van deviezenrestricties voor de betaling van loopende posten van de betalingsbalans, is getracht de voordeelen van den vroegeren gouden standaard te combineren met de soepelheid, die in de huidige omstandigheden onontbeerlijk is. Tegenover den voormaligen gouden standaard heeft het project groote technische verdiensten. Het vertoont ongetwijfeld een belangrijke technische verfijning ten opzichte van het vroegere metallistische stelsel. Het scheidt een internationaal organisme, dat als schokbreker dienst doet en dat daardoor — mits juist toegepast — een soepelen gang van het internationale betalingsverkeer in aanzienlijke mate zal kunnen bevorderen.

De bijzondere vraagstukken, waarvoor zich de wereld thans ziet gesteld, maken internationale samenwerking nog des te noodzakelijker. Alleen door de gemeenschappelijke inspanning op economisch gebied van alle vereenigde Naties zal de wereld zich kunnen herstellen van de verwoestingen van den oorlog en zal het mogelijk zijn, met behulp van de welvaartsbronnen, die door de moderne techniek kunnen worden ontsloten, betere levensvoorwaarden te scheppen voor de breede lagen der bevolking. Geregelde monetaire verhoudingen gebaseerd op overleg, samenwerking en onderlinge hulp zijn voor een dergelijke gemeenschappelijke inspanning echter onontbeerlijk.

Het is waar, dat men het probleem der internationale economische verhoudingen niet uitsluitend van de geldzijde kan oplossen. Dat men dit ook op de Conferentie van Bretton Woods

zeer wel heeft beseft, bleek uit § 37. Doch het is evenzeer zoo, dat elk streven de economische verhoudingen op bevredigende wijze te regelen tot mislukking is gedoemd, indien de economische tegenstellingen worden verscherpt en nieuwe tegenstellingen worden in het leven geroepen, als gevolg van het feit, dat de betaling van internationale goederen-transacties wordt bemoeilijkt door transferbelemmeringen en onzekerheid t.a.v. wisselkoersen. Met het Internationale Monetaire Fonds, en de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling wordt beoogd den weg tot internationale economische samenwerking te openen door op monetair gebied de voorwaarden daartoe te scheppen.

Het is dit algemeen belang, dat naar het oordeel van de Regeering ook het voornaamste en eerste belang is, dat het Koninkrijk der Nederlanden heeft bij de toetreding tot de overeenkomsten van Bretton Woods. Voor het Koninkrijk, dat zoozeer is betrokken bij het wereldverkeer, en daarvan voor zijn welvaart zoozeer afhankelijk is, is het van de grootste beteekenis, dat er den geordende internationale monetaire samenwerking tot stand komt, die den grondslag zal kunnen vormen voor den opbloei van een internationalen handel. Nu in de overeenkomsten van Bretton Woods daartoe een poging wordt ondernomen, dient Nederland zich daaraan stellig niet te onttrekken, te meer waar een andere mogelijkheid om tot een regeling van de internationale monetaire betrekkingen te komen zich onder de huidige omstandigheden wel niet gemakkelijk zal voordoen.

Afgezien van zijn belang in algemeenen zin om mede te werken aan de schepping van een financieele en monetaire wereldorganisatie, heeft het Koninkrijk in zijn tegenwoordige positie ook een rechtstreeksch belang om tot de overeenkomsten van Bretton Woods toe te treden. De internationale monetaire positie van het Koninkrijk heeft door den oorlog ernstig geleden en de faciliteiten, welke voor de Leden van het Fonds worden geopend, zullen een welkome vergemakkelijking vormen van die positie. De groote behoeften, die het Koninkrijk voor zijn economisch herstel aan invoeren uit het buitenland heeft, maakt het voorts van eminent belang, dat ook een beroep zal kunnen worden gedaan op de te scheppen Bank voor Herstel en Ontwikkeling.

Dat toetreding tot de overeenkomsten van Bretton Woods naast faciliteiten ook zekere verplichtingen met zich mede zal brengen, is een consequentie, die inhaerent is aan elk monetair systeem. Voor zoover deze verplichtingen betrekking hebben op de vrijheid van het betalingsverkeer, is intusschen ten behoeve van de landen, die hun deviezenregiem nog in geen deele kunnen missen — tot welke landen ook Nederland behoort — voorzien in een overgangperiode. Doch ook de overige verplichtingen — voornamelijk gelegen in de bepalingen, betreffende de stabiliteit der wisselkoersen en de voorschriften betreffende de aan het Fonds en de Bank te betalen bijdragen — vormen naar het oordeel van de Regeering geen reden om van toetreding af te zien of om slechts het lidmaatschap te aanvaarden in één van de beide te scheppen instellingen. Het is in verband met dit laatste punt van belang, dat de Bankovereenkomst bepaalt, dat in het algemeen alleen Leden van het Fonds Lid van de Bank mogen zijn. De gedachte, die hieraan ten grond-

slag ligt, wordt door de Regeering volledig onderschreven, nl. dat beide overeenkomsten in wezen als één geheel moeten worden beschouwd. Naast de faciliteiten, die worden geboden dienen de verplichtingen te worden aanvaard als onderdeel van de gemeenschappelijke inspanning der Vereenigde Naties, welke noodig is om de economische moeilijkheden, waarin de wereld verkeert, te overwinnen. De groote beteekenis van de projecten van Bretton Woods schuilt juist in het beginsel van internationale solidariteit, dat er aan ten grondslag ligt en in de universaliteit van de beoogde monetaire samenwerking.

In dit licht bezien zijn ook de eventueele bezwaren, die tegen een of meer punten van de technische uitwerking van Fonds en Bank zouden kunnen worden ingebracht, slechts van ondergeschikte beteekenis. Hoofdzaak is, dat de beide overeenkomsten den weg tot geordende internationale samenwerking op monetair gebied openen op basis van een voortdurend en georganiseerd overleg tusschen de betrokken landen. Het Koninkrijk der Nederlanden, dat tezamen met België aanspraak kan maken op een plaats in het College van Bewindvoerders, zoowel bij het Fonds, als bij de Bank, zal bij dit overleg een belangrijke functie kunnen vervullen.

De Nederlandsche Regeering is op grond van het bovenstaande overtuigd van het belang en de noodzaak voor het Koninkrijk om toe te treden tot de overeenkomst betreffende het Internationale Monetaire Fonds en de overeenkomst betreffende de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling.

Toetreding van Nederland zal automatisch die van de overzeesche gebiedsdeelen medebrengen. Dit zal een regeling noodig maken van de verhoudingen, die tusschen de verschillende deelen van het Koninkrijk uit de overeenkomsten van Bretton Woods zullen voortvloeien. Deze regeling vormt een onderdeel van het samenstel van voorzieningen, die op financieel en monetair terrein ten opzichte van de rechten en verplichtingen dier deelen onmisbaar zullen blijken. Dit onderwerp is bij de Regeering in studie.

Intusschen gaat het hier om een beslissing van spoedeisenden aard, als voorzien in artikel 50 der Surinaamsche Staatsregeling en in artikel 50 der Curaçaosche Staatsregeling, waarbij het niet mogelijk is binnen het korte tijdsbestek, dat ter beschikking staat, de Staten van Suriname en de Staten van Curaçao te hooren.

De Regeering, die, in het belang van het geheele Koninkrijk, haar keuze heeft gedaan, ziet met vertrouwen de beslissing van het Nederlandsche Volk tegemoet.

De Minister van Financiën,

P. LIEFTINCK.

De Minister van Buitenlandsche Zaken a.i.,

J. H. VAN ROYEN.

De Minister van Overzeesche Gebiedsdeelen,

LOGEMANN.